

Memo

Boliden Kevitsa Mining, louhintavaiheen 5 ympäristövaikutusten arviointi, ennakkoneuvottelu

Lapin ELY-keskuksen tiloissa, 14.3.2023, klo 9-12.

Ennakkoneuvottelun asialista:

1. Neuvottelun avaus
 - Asialistan hyväksyminen, muistion laatiminen ja varmennus, läsnäolijoiden toteaminen
2. Hankkeen esittely ja mahdolliset hankevaihtoehdot
3. Hankealueen nykytila ja suunnitellut selvitykset
4. Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen
 - Natura-arviointi, kaavoitus, lupamenettelyt, PHL 53 §:n mukainen neuvottelu
5. Viranomaisten puheenvuorot
6. Aikataulu ja jatkotoimenpiteet
7. Muut asiat
8. Neuvottelun päättäminen

Memo

Pöytäkirjan sisältö:

Sisällysluettelo

1	Neuvottelun avaus	3
2	Kaivoksen nykytilanne	4
2.1	Esitys kaivoksen nykytilanteesta	4
2.2	Kysymykset liittyen esitykseen	5
3	Hankkeen kuvaus ja hankevaihtoehdot.....	6
3.1	Esitys koskien hanketta ja vaihtoehtoja	6
3.2	Kysymykset liittyen esitykseen	6
4	Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen.....	8
4.1	YVA ja Natura-arviointi	8
4.2	Kaavoitustarpeet	8
4.3	Poronhoitolain 54 § mukainen neuvottelu, tarvittavat lupamenettelyt.....	8
4.4	Kaivospiirin laajentamiseen liittyvät kysymykset	9
4.5	Muut lupatarpeet	10
5	Viranomaisten puheenvuorot	10
6	Aikataulu ja jatkomenettely	14
7	Muut asiat.....	14
8	Neuvottelun päättäminen	14
9	Pöytäkirja ja allekirjoitukset.....	15

Liitteet:

Liite 1. Esitys kaivostoiminnan nykytilasta

Liite 2. Esitys hankkeesta vaihtoehtoiseen (14.3.2023 neuvottelun jälkeen päivitetty versio. Versiosta on poistettu kansainväliset lyhenteet ja lisätty kaksi erityishuomiota vaativaa vaikutuskategoriaa neuvottelun mukaisesti.)

Memo

1 Neuvottelun avaus

14.3.2023 pidetyn ennakkoneuvottelun kutsut toimitettiin 20.2.2023.

Ennakkoneuvottelun esitysmateriaali jaettiin kokouskutsuun liitettynä kaksi viikkoa ennen neuvottelua. Esitysmateriaali on tämän pöytäkirjan liitteinä 1 ja 2.

Ennakkoneuvottelun koollekutsujana toimi yhteysviranomaisen edustaja Tuija Hilli Lapin ELY-keskuksesta ja ennakkoneuvottelun puheenjohtajana toimi Leena Ruokanen Lapin ELY-keskuksesta. Kutsutut ja kokouksessa joko paikalla tai etänä osallistujat listataan alla (Taulukko 1-1). Neuvottelu avattiin ennalta ilmoitetun aikataulun puitteissa.

Taulukko 1-1. Ennakkoneuvottelun kutsut ja osallistuneet.

Kutsut toimitettu	Lisätieto	Osallistui
Tuija Hilli / ELY-keskus	yhteysviranomaisen yhteyshenkilö	Tuija Hilli
Sodankylän kunta (kirjaamo@sodankyla.fi)		
Teresa Ojala / Sodankylä	ympäristö	Teresa Ojala
Ville Mäkitalo/ Sodankylä	elinkeinot	
Ari Pesonen / Sodankylä	kehitys	Ari Pesonen
Jari Rantapelkonen / Sodankylä	kunnanjohtaja	Jari Rantapelkonen
AVI Pohjois-Suomi (kirjaamo.pohjois@avi.fi)		
AVI Lappi (kirjaamo.lappi@avi.fi)		
Tukes kaivosasiat (kaivosasiat@tukes.fi)		Terho Liikamaa
Ossi Leinonen / Tukes		Ossi Leinonen
Lapin Liitto (info@lapinliitto.fi)		Juha Piisilä
Paliskuntain yhdistys (kirjaamo@paliskunnat.fi)		Marja Anttola
Saamelaiskäräjät (info@samediggi.fi)		
Rovaniemen kaupunki (kirjaamo@rovaniemi.fi)		
Jari-Matti Kuusela / Maakuntamuseo		Jari-Matti Kuusela
Jani Hiltunen / Maakuntamuseo		Jani Hiltunen
Saamelaismuseum (kirjaamo@samimuseum)		
Metsähallitus (kirjaamo@metsa.fi)		Jenni Hasa
Liinu Törvi / Metsähallitus, luontopalvelut		Liinu Törvi
Fingrid (kirjaamo@fingrid.fi)		
Heli Nurmi / ELY	patoviranomainen	Heli Nurmi
Lapin pelastuslaitos (virka@lapinpelastuslaitos.fi)		Juha Rintala
Leena Ruokanen / ELY	pj./yhteysviranom.	Leena Ruokanen
Hannu Raasakka / ELY	kaavoitus	Hannu Raasakka
Anne Lindholm	pohjavesi	Anne Lindholm

Memo

Olli Rönkä / ELY	kaavoitus	Olli Rönkä
Riikka Juutinen / ELY	luonto, Natura	Riikka Juutinen
Merja Lipponen / ELY	luonto, lajiasiat	Merja Lipponen
Jukka Ylikörkkö / ELY	vesienhoito	Jukka Ylikörkkö
Anna Kurkela / ELY	vesitalous	Anna Kurkela
Tarmo Oikarinen / ELY	liikenne	Tarmo Oikarinen
Juha Tapio / ELY		
Heikki Laitala / ELY	kalatalous	Heikki Laitala
Päivi Kainulainen / ELY	porotalous	Päivi Kainulainen
Marja Perälä / ELY	elinkeinot	Marja Perälä
Heino Vasara / ELY	toimialapäällikkö, kaivokset	Heino Vasara
Johanna Holm / Boliden Kevitsa Mining	EHSQ johtaja	Johanna Holm
Auri Koivuhuhta / Boliden Kevitsa Mining Oy	ympäristöpäällikkö	Auri Koivuhuhta
Tuulikki Pienimaa / AFRY Finland Oy	konsultti	Tuulikki Pienimaa
Päivi Picken / AFRY Finland Oy	konsultti	Päivi Picken

Huomautus: Vaikka ennakkoneuvottelun kuluessa kaivoksen nykytilanteeseen, YVA-hankkeeseen sekä menettelyjen yhteensovittamiseen liittyvistä asioista keskusteltiin osittain toistensa lomassa, keskustelun pääkohdat on kirjattu tässä pöytäkirjassa aihekohtaisen asialistaotsikon alle.

2 Kaivoksen nykytilanne

2.1 Esitys kaivoksen nykytilanteesta

Johanna Holm (Boliden Kevitsa Mining Oy) esitteli kaivoksen nykytilanteen ja meneillään olevat viranomaismenettelyt. Esitys on pöytäkirjan liitteenä 1 ja sisältää pääkohtina seuraavat asiat:

- kaivoksen historia
- kaivoksen tuotanto ja tuotteet
- aluetaloudelliset vaikutukset
- YVA-tilanne ja edellisen YVA:n kattavuus
- ympäristölupatilanne ja meneillään olevat lupaprosessit (31.10.2019 sulkemissuunnitelman lupahakemus sekä 31.5.2022 ympäristöluvan muutoshakemus)
- sivukivialueen tuotannonaikainen sulkeminen
- sulkemiseen tarvittavien kaivosalueen ulkopuolisten maa-ainesten oton YVA-tilanne sekä huomioita maa-ainestarpeesta

Memo

- uuden rikastushiekka-altaan rakentaminen ja tuleva lupahakemus
- meneillään oleva kaivospiirin laajennus
- porotalousneuvottelut ja yhteistyösopimus
- tuleva voimajohdon siirto kaivoksen eteläpuolella
- kaavatilanne
- viimeisin arkeologinen inventointi
- kaivospiirin laajennuksen tilanne
- perusmetallien tarvetilanne
- tarve louhinta-ajan pidentämiseen

2.2 Kysymykset liittyen esitykseen

ELY:

Kysymys: Laajeneeko kaivospiiri?

Vastaus (Boliden): Kaivospiiri ei laajene Louhintavaihe 5:n takia, mutta laajennus etelään on meneillään uuden rikastushiekka-alueen takia.

Paliskuntain yhdistys:

Kysymys: Uusi rikastushiekka-alue on siis jo sisältynyt aiempaan YVA-menettelyyn, tarkoittaako tämä, että alkavassa YVA-menettelyssä käsitellään käytännössä sivukivialueen laajennus?

Vastaus (Boliden): Kokonaislouhintamäärät eivät ole olleet mukana aiemmassa YVA-menettelyssä mutta läjityspinta-alat ovat . Louhoksen tuleva pinta-alan muutos ylittää YVA-kynnyksen. Alkavassa YVA-menettelyssä on kyse siitä, että pidennetään toiminta-aikaa ja suurennetaan avolouhoksen pinta-alaa ja syvyyttä.

Paliskuntain yhdistys:

Kysymys: Tulevatko kaikki YVA-menettelyssä mukana olleet moreeninottoalueet maa-ainesten ottoalue-luvitukseen? Osa maa-ainesten oton YVA-menettelyssä mukana olleista alueista on eri paliskunnan alueella kuin kaivos. Onko myös tämän paliskunnan kanssa neuvoteltu?

Vastaus (Boliden): Kaikki YVA-menettelyssä mukana olleet moreeninottoalueet eivät päädy lupakäsittelyihin. Lopullinen moreenitarvemäärä ei ole vielä tiedossa. Sulkemisrakenteen vaihtoehtotarkastelu on edelleen meneillään. Maa-ainesten ottoalueiden luvittaminen tehdään tarvelähtöisesti. Toisen paliskunnan alueelle kohdistuva moreeninotto ei vielä tiedossa, mutta tarvittaessa neuvottelut aloitetaan.

Memo

3 Hankkeen kuvaus ja hankevaihtoehdot

3.1 Esitys koskien hanketta ja vaihtoehtoja

Tuulikki Pienimaa (AFRY Finland Oy) esitteli hankekuvauksen ja alustavan luonnoksen hankevaihtoehdoista. Esitys on pöytäkirjan liitteenä. Pääkohdat kuvataan myös tässä:

- Kaivoksen toiminta-aika pitenee, 2034-2044.
- Vuotuinen louhintamäärä 10 Mt pysyy samana.
- Kokonaislouhintamäärä kaivoksen koko elinkaaren aikana kasvaa verrattuna aikaisempaan YVA-menettelyyn:
 - Malmin kokonaislouhinta 208 Mt (YVA 2011) → 274 Mt
 - Sivukiven kokonaislouhinta 640 Mt (YVA 2011) → 900 Mt
 - Läjitetävän rikastushiekan kokonaismäärä kasvaa 203 Mt (YVA 2011) → 280 Mt
- Avolouhoksen pinta-ala laajenee 120 hehtaarista 155 hehtaariin, mikä ylittää YVA-kynnyksen.
- Nollavaihtoehto on toiminta siinä merkityksessä ja laajuudessa kuin nykyinen ympäristölupa sen mahdollistaa. Muiksi vaihtoehtoiksi kaavaillaan sivukiven sijoittamistapaa, joka voi toteutua joko korottamisena tai sivukivialueen laajentumisena nykyisen ympäristöluvan laajuuteen verrattuna. Rikastushiekka tulee mahtumaan kaavailtuun uuteen rikastushiekka-altaaseen. (Rikastushiekka-altaan ympäristölupakäsittely ei edellytä uutta YVA-menettelyä.)
- Louhintavaiheen 5 malmin rikastuksessa syntyvä rikastushiekka ja sen läjittäminen käsitellään kuitenkin nyt alkavassa YVA-menettelyssä
- Eriyishuomiota YVA:ssa kaavaillaan kiinnitettäväksi mm. seuraaviin kokonaisuuksiin: sivukivialueen vaikutukset Mataraajan valuma-alueen osalta, avolouhoksen laajenemisen alenemavaikutus (ml. Koitelisen Natura-alue), sivukivialueen pöly- ja meluvaikutukset sekä vesi- ja kuormatase ja vesistövaikutukset. Myös muut vaikutuskategoriat käsitellään YVA:ssa.

3.2 Kysymykset liittyen esitykseen

Sodankylä:

Kysymys: Onko tässä vaiheessa tietoa Louhintavaiheen 5 takia tulevasta moreenitarvelisäyksestä? Voidaanko moreenitarvetta pitää keskeisenä vaikuttavana tekijänä?

Vastaus (Boliden): Sulkemissuunnitelman päivityksen aloituskokouksessa todettiin, että korotus voidaan nähdä moreenitarpeen takia ensisijaisena vaihtoehtona.

Memo

ELY:

Kysymys: Millaiseksi muodostuu sivukivialueen ulkomuoto ja kasvittaminen (poronhoidon näkökulmasta)?

Vastaus (Boliden): Sivukivialueen osalta tutkitaan muotoa (poronhoidon näkökulma huomioiden) ja parhaiten soveltuvia kasveja. Kasvillisuudelta edellytetään myös, ettei se aiheuta merkittäviä riskejä peittorakenteelle.

ELY:

Kysymys: Hankkeen määrittely suhteessa vaihtoehtojen määrittelyyn vaatii vielä uutta tarkastelua. Mikä on oleellista hankkeessa ja mikä on varsinainen nollavaihtoehto?

Vastaus (Boliden/AFRY): Louhoksen laajentumisen ja sivukivialueen korotus ovat keskeisiä muutoksia. Lisäksi oleellisena asiana voidaan pitää Mataraojan valuma-alueeseen kohdistuvia muutoksia. Lienee vielä syytä keskustella siitä, mikä on varsinainen nollavaihtoehto.

Paliskuntain yhdistys:

Kysymys: Käsitelläänkö muutkin vaikutuskategoriat kuin erityisesti huomioitavana kuvatut vaikutuskategoriat?

Vastaus (AFRY): Myös muut vaikutuskategoriat käsitellään.

ELY (yhteysviranomainen), kommentteja:

- Numerotietoja ei esitetty niiltä osin kuin ne eivät muutu nykytilanteeseen verrattuna, mutta ne tulisi esittää. Esim. vuotuinen louhintamäärä ei muutu, mistä huolimatta vuotuinen louhintamäärä pitää esittää numeroina.
- Kansainvälisiä lyhenteitä, kuten WRA tai TSF ei saa käyttää.
- Sivukivialueen laajuus ei ilmeisesti muutu verrattuna edelliseen YVA:aan.
- YVA-hankkeen ja vaihtoehtojen määrittelyä on korjattava.

Yhteysviranomaisen kommentteihin liittyen sovittiin, että pidetään erillinen neuvottelu toiminnanharjoittajan ja yhteysviranomaisen välillä liittyen hankekuvauksen ja hankevaihtoehtojen täsmentämiseen.

Paliskuntain yhdistys, kommentti:

- Pohjaveden pinnan muutoksella voi olla vaikutuksia myös porolaitumiin, mikä on huomioitava YVA:ssa.

ELY (pohjavesi, luonto), kommentteja:

- Louhintavaihe 5 edellyttää Natura-arviointia.

Memo

4 Menettelyt ja niiden yhteensovittaminen

4.1 YVA ja Natura-arviointi

ELY-keskuksen taholta tiedusteltiin, tehdäänkö Natura-arviointi YVA-menettelyn yhteydessä. Bolidenin mukaan Natura-arviointi on kaavailtu tehtäväksi YVA-menettelyn yhteydessä.

Metsähallitus kiinnitti huomion siihen, että vuonna 2011 laaditussa Natura-arvioinnissa arvioitiin vain Satojärven alueelle sijoittuvan rikastushiekkavaihtoehdon ja sivukivenläjitysvaihtoehto SK 1.1:n vaikutukset. Esimerkiksi Kevitsanaavalle sijoittuvan rikastushiekka-allasvaihtoehdon vaikutuksia ei ole arvioitu. On tärkeää, että laadittavassa Natura-arvioinnissa toiminnan kokonaisvaikutukset Koitelaisen Natura-alueeseen arvioidaan asianmukaisesti huomioiden myös yhteisvaikutukset mm. moreeninoton kanssa.

4.2 Kaavoitustarpeet

Sodankylä:

Kaavoitusasioiden yhteensovittaminen: Voimassa oleva maakuntakaava kattaa alkavassa YVA-menettelyssä tarkasteltavan alueen. Kaivospiirin laajennuksen yhteydessä on annettu lausunto, jonka mukaan ei ole uutta kaavoitustarvetta.

Lapin Liitto:

Pohjois-Lapin maakuntakaavan päivitys on meneillään ja arvioitu voimaantulo on keväällä 2024. Kaivostoiminnan tarpeen tarkistus on syytä suorittaa ennen lausuntokierrokselle lähtöä.

Täydentävä keskustelu:

Edellä mainittujen asioiden lisäksi keskusteltiin voimalinjan siirrosta ja sen suhteesta kaavoitukseen. Boliden muistutti, että siirto on Fingridin täysin hallinnoima toimenpide. Lapin Liiton taholta todettiin, että voimalinja ei kokonsa puolesta edellytä kaavaa, mutta tällainen voidaan ohjeellisena merkata maakuntakaavaan. ELY-keskuksesta todettiin, että alue on voimassa olevassa yleiskaavassa kaivosalue (EO), eikä pelkästään voimajohdon uudelleenlinjaus/siirtäminen edellytä yleiskaavan muuttamista.

4.3 Poronhoitolain 54 § mukainen neuvottelu, tarvittavat lupamenettelyt

Boliden taustoitti jo kaivoksen nykyistä toimintaa koskevassa esityksessään, että vuoden 2022 lopussa on valmistunut uusi yhteistyösopimus kaivosyhtiön ja paliskunnan välillä. Tässä kohdassa tietoja täydennetään vielä siltä osin, että erikseen ennakoon on

Memo

neuvoteltu Vaiskonselän poroaidan siirto, liittyen louhintavaiheen 5 tarpeisiin. Uusi aita on rakennettu Hanhilehtoon.

Paliskuntain yhdistys:

Poronhoitolain mukainen neuvottelu on suositeltu käytäväksi aina sekä ohjelma-että selostusvaiheessa.

ELY:

Paliskuntasopimus on yksityisoikeudellinen sopimus eikä sovi kytkettäväksi YVA-menettelyssä sellaisenaan tai pelkästään.

4.4 Kaivospiirin laajentamiseen liittyvät kysymykset

Paliskuntain yhdistys:

Kaivospiirin laajentamisen ja tulevan YVA:n suhde on epäselvä.

Boliden:

Menossa oleva kaivospiirin laajennus koskee vain uuden rikastushiekka-alueen rakentamista, ei alkavaa louhintavaiheen 5 YVA-menettelyä. Meneillään on periaatteessa kaksi kaivospiirin laajennusvaihetta. Ensimmäiseen laajennukseen on jo saatu päätös ja se on lainvoimainen, mutta kaivospiiritoimitus on tekemättä ja kaivospiiritoimitus tehdään kesällä 2023. Rikastushiekka-alueen vaatiman laajennuksen osalta lausuntokierros on juuri päättynyt. Asia käsitellään kaivosalueena ei kaivospiirin laajennuksena, koska hakemus on nykyisen kaivoslain mukainen. Rikastushiekka-alueen vaatiman kaivosalueen kaivostoimitus tehdään niin ikään kesällä 2023.

Paliskuntain yhdistys:

Poronhoitolain mukaiset neuvottelut on käynnistettävä myös kaivosalueen osalta; kaavailtu toiminta on ilmeisesti ainakin osittain valtioneuvoston mailla (huom. sijainti erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella).

Kaivosaluetta koskevaa lausuntopyyntöä ei ole tullut Paliskuntainyhdistykselle, pyyntö on mennyt vain paliskunnalle.

Tukes:

Tukes on valmis järjestämään poronhoitolain mukaiset neuvottelut, mikäli paliskunta tätä haluaa.

Lisäys: Keskustelun todettiin jatkuvan Tukesin ja Paliskuntain yhdistyksen välillä ennakkoneuvottelun ulkopuolella.

Memo

ELY ja Metsähallitus:

ELY:n ja Metsähallituksen lausunnot eivät ole vielä lähteneet, koskien kaivosaluehakemusta

4.5 Muut lupatarpeet

ELY tiedusteli Bolideniltä, onko tunnistettu tarpeita muihin lupiin kuin ympäristölupaan. Boliden mukaan muita uusia lupia ei tulla tarvitsemaan kuin ympäristölupa. Kaivospiirilaajennus ja uusi kaivosalue kattavat muut tarpeet. ELY-keskuksen taholta kehoitettiin huomioimaan ja kuvaamaan YVA:ssa mahdolliset luonnonsuojelu- ja vesilakia koskevat lupa- tai poikkeamismenettelytarpeet.

5 Viranomaisten puheenvuorot

Eri tahojen asianostot esitetään alla jaoteltuna puheenvuorojen mukaisesti.

Maakuntamuseo:

- Tässä vaiheessa ei ole erityistä kommentoitavaa. Tietojen oletetaan tarkentuvan YVA-ohjelmavaiheessa, jolloin esitetään tarpeelliset kommentit.

Metsähallitus/luontopalvelut:

- Asianmukainen Natura-arviointi on tärkeässä roolissa.
- Kaivostoiminnan yhteisvaikutukset moreeninoton kanssa tulee käsitellä YVA:ssa.
- YVA-ohjelmassa on jo esitettävä mahdollisimman tarkoin, kuinka Natura-arvio ja luontoarvioinnit tullaan tekemään.

Patoviranomainen:

- Kaikissa vaihtoehdoissa patoratkaisu tulee olemaan sama. Oleellista on käsitellä, mitä on kuvattu edellisessä YVA:ssa ja mikä muuttuu. Käsiteltäviä asioita ovat erityisesti rakenne ja korotukset.
- Keskeisiin asioihin kuuluu myös vahingonvaara: miten suurempi läjitysmäärä vaikuttaa vahingonvaaraan.

Tukes:

- Odotetaan puuttuvat lausunnon Kaivosaluekäsittelyyn (ELY, Metsähallitus).

Sodankylän kunta/Ympäristö:

- Kevitsan kaivos on iso kokonaisuus ja haasteellinen hahmottaa. Ohjelmaan tulisi kuvata kokonaisuus mahdollisimman selkeästi.
- Tukesilta ei tule lausuntopyyntöä kunnalle kaivospiirin laajennukseen, joten Tukesin menettelyjen osalta asia oli vielä uusi.

Memo

Sodankylän kunta/Kehitys:

- On aluetaloudellisesti positiivinen asia, että kaivoksen toiminta-aikaa ollaan pidentämässä.
- Eriyistä huomiota toivotaan kiinnitettäväksi jälkihoitoon. Kunnassa huoli koskee erityisesti sulkemistyön moreenitarvetta ja alueen maa-ainesvaroja. Kunnasta toivotaan, että jotain moreenia korvaavaa peitemateriaalia/ratkaisua pystyttäisiin hyödyntämään. YVA:ssa tulisikin tarkastella, mitä eri YVA-vaihtoehdot tarkoittavat moreenitarpeen näkökulmasta.

Lapin pelastuslaitos:

- Louhintavaiheen 5 myötä mahdolliset tulevat ulkoisen pelastussuunnitelman muutostarpeet käsitellään yhtiön ja pelastuslaitoksen välillä.

Paliskuntain yhdistys:

- Poronhoitovaikutukset on tarkasteltava YVA:ssa riittävän laajana kokonaisuutena. On huomioitava pölyvaikutukset laitumiin: mitä pöly aiheuttaa laidunkasveille ja mitä se varsinaisesti vaikuttaa poronhoidolle? Myös melun vaikutukset poronhoidolle tulee tarkastella. Pohjavesialeneman vaikutukset laitumiin tulee käsitellä, samoin vesistövaikutukset. Tarvitaan siis mahdollisimman monipuolinen ja tarkka poronhoitovaikutusten tarkastelu.
- Säännöllinen yhteistyö paliskunnan kanssa on tärkeää.

ELY/Liikenne:

- Louhintavaiheen 5 myötä ei ilmeisesti ole tulossa sellaisia muutoksia, että olisi tarvetta kommentoida asiaa liikenteen näkökulmasta.

ELY/Elinkeino:

- Louhintavaiheen 5 keskeiset vaikutukset liittyvät poro- ja kalatalouteen, mikä tulee huomioida YVA:ssa.

ELY/Porotalous:

- Sopimus yhtiön ja paliskunnan välillä ei korvaa YVA-menettelyn ja poronhoitolain edellyttämiä neuvotteluja. Vaikutusarviointi on tehtävä.
- Terminologian on oltava tarkkaa (poronhoitolain mukaiset neuvottelut, jos valtion maata, ei yhtiön maalla*)
- Viitaten Paliskuntain yhdistyksen näkemykseen, tarvitaan monipuolinen vaikutusarviointi. Tähän kuuluu huolellinen kuvaus nykytilanteesta ja nykyisistä vaikutuksista paliskunnan toimintaan. On kuvattava muutos suhteessa nykyiseen tilanteeseen, samoin muutoksen vaikutukset ja vaikutusten merkittävyys. Lisäksi on käsiteltävä, miten haitallisia vaikutuksia vähennetään.
- Alueen kehittymisedellytykset (kaavan mukaisesti) on turvattava.

Memo

Lisäksi ELY-keskuksen taholta (Porotalous) haluttiin tietää, millainen prosessi koskee voimajohdon siirtoa ja kuka vastaa prosessista. Bolidenin edustajan vastaus oli, että Finngrid vastaa koko prosessista. Toinen lisäkysymys koski vaikutusten seuraamista: onko nykyinen neuvottelualue yhtiön ja paliskunnan välillä myös vaikutusten seuraaja. Bolidenin edustajan mukaan nykyinen neuvottelualue seuraa vaikutuksia.

*) Tarkennus kaivosyhtiöltä: uusi kaivosalue on valtion maata, mutta vanha kaivospiirin laajennus on yhtiön omistama maata.)

ELY/Kalat:

- Nykyiset (tähänastiset) vaikutukset kalatalouteen tulee käsitellä YVA:ssa. Muutoksen vaikutukset ja erityisesti lähivesistön kalastovaikutukset on läpikäytävä. Esimerkkeinä näistä mainittiin mm. Viivajoen harjus.
- Sulkemisen jälkeiset vaikutukset on esitettävä.

ELY/vesitalous:

- Ilmastomuutoksen aiheuttamat haasteet on tuotava erityisesti esille ja otettava huomioon mm. kaivoksen vesitaselaskennassa. Tähän kuuluvat mm. poikkeukselliset rankkasadetapahtumat, niiden hallinta ja vaikutukset.

ELY/Pohjavesi:

- YVA-ohjelmassa on kuvattava selkeästi, mitä hallintakeinoja käytetään pohjavesivaikutusten ehkäisemiseksi.
- Pohjavesimallin lähtötietojen laatu ja rooli on keskeinen ja lähtötiedot on kuvattava huolellisesti. Mallin epävarmuudet tulee tunnistaa.
- Vaikutukset pohjaveden laatuun kuvattava, mukaan lukien mahdolliset lähteisiin ja luontotyyppeihin kohdistuvat kuivatusvaikutukset.
- YVA:ssa on tunnistettava, tuleeko tarvetta hakea poikkeamista vesilain mukaisesta lähteen luonnontilan vaarantamiskiellosta.
- Yhteisvaikutusten käsittelytapa liittyen moreeninottoon on kuvattava YVA-ohjelmassa, samoin korvaavien sulkemismenetelmien käsittely YVA:ssa.
- *ELY/Luonto:* Sekä YVA:ssa että Natura-arvioinnissa yhteisvaikutusten tarkastelu on keskeistä: kaivoksen nykyinen toiminta, moreeninotto jne.
- Natura-arviointia ei pidä laatia niin, että yhteisvaikutukset olisivat vain loppukaneetti, vaan yhteisvaikutukset on pidettävä keskiössä koko arvioinnissa.
- Luontovaikutukset tarkasteltava sekä pohjavesi- että pintavesivaikutusten kautta koskien sekä YVA:a että Natura-arviointia.
- Aikaisempi YVA on jo iäkäs. Hyvä huomioida YVA-selostuksesta annetussa lausunnossa ELY-keskuksen esitetyt lisäselvitystarpeet. Huomiota kiinnitettiin mm. linnustoon, serpentiinikallioihin, rikastushiekka-altaan alle jääviin suoalueisiin ja lajistoon (kiiltosirppisammal, viitasammakko) YVA-ohjelmassa on esitettävä mahdollisimman tarkoin, miten luontoselvitykset ja Natura-arviointi

Memo

tullaan tekemään. Linnustoselvitykset tulee tehdä Koskimiehen ohjeistusta noudattaen () ja/tai Luomuksenohjeiden mukaisesti.

- Uusia luontoarvoja on löytynyt edellisen YVA:n jälkeen (esimerkiksi viitasammakko, hiuskoukkusammal ja lapinleinikki). Näihin kohdistuvat vaikutukset on erityisesti huomioitava. Rauhoitettujen ja luontodirektiivin liitteen IV Lajien osalta lähtökohta on, että poikkeuslupia ei tarvita. Poikkeuslupien edellytykset ovat tiukat, ja jo YVA-menettelyssä on luonteva tarkastella vaihtoehtoisia ratkaisuja lajeihin kohdistuvien vaikutusten osalta.
- On huomioitava, että luonnonsuojelulaki muuttuu kesken prosessin (Luonnonsuojelulaki 9/2023). Esimerkiksi Vaiskon alueella on uuden luonnonsuojelulain 65 § mukainen tiukasti suojeltu luontotyyppi, serpentiinikallio, jonka hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Luontotyypin esiintymä pitää ottaa huomioon suunnittelussa niin, että lähtökohtaisesti heikentyminen estetään. Poikkeusta luontotyypin suojelusta ei voida myöntää, ellei ole ensin varmistettu, voiko hanketta teknisesti ja taloudellisesti toteuttaa niin, ettei heikentymistä tapahdu. Uusi luonnonsuojelulaki tulee voimaan 1.6.

ELY/vesistö:

- Vaikutus vesienhoidon tilatavoitteille on tärkeä huomioitava asia.

ELY/ympäristönsuojelu:

- Tarvitaan selkeä hankekuvaus ja vaihtoehtojen kuvaus, mukaan lukien selostus, miten hankevaihtoehdot eroavat toisistaan.
- Sulkemisen huomioon ottaminen on tärkeä jo YVA:ssa. Moreenin tarpeen vähentäminen ja moreeninoton rooli ylipäänsä on sisällytettävä mukaan.

ELY/Kaivostoiminta:

- YVA:ssakin tulee huomioida kaivannaisjätteiden hyötykäyttö. Tässä yhteydessä nousi esille kysymys siitä, mietitäänkö jätteiden hyötykäyttöä YVA:ssa. Tämä koskee ensisijaisesti kaivoksen omien jätteiden hyödyntämistä, joskin mahdollinen ulkopuolisenkin jätteen hyödyntäminenkin on suositeltavaa.

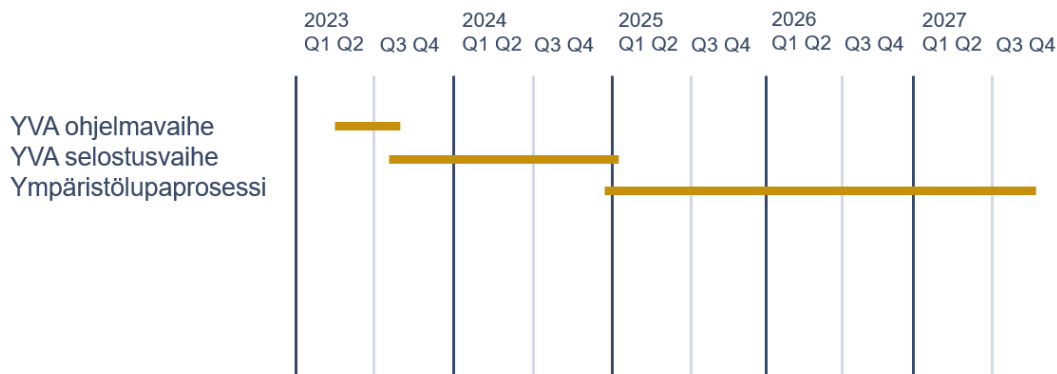
Yhteenvedo/ELY yhteysviranomaisen roolissa:

- Erityistä huomiota tulee kiinnittää hankkeen kuvaukseen ja toimivan hankkeen muutoksen kuvaukseen.
- Kuvattavien vaikutusten on edustettava kokonaisvaikutuksia, ei pelkästään muutoksen vaikutusta.
- YVA tehdään merkittävien vaikutusten osalta, tätä on täydennettävä esitykseen nähden.
- Mukana tulee olla lieventämistoimien kuvaus.
- Sosiaalisten vaikutusten arviointi tulee sisällyttää YVA:aan

Memo

6 Aikataulu ja jatkomenettely

Aikataulu esitettiin ennakkoneuvottelussa ainoastaan karkeasti (Kuva 6-1).

Kuva 6-1. Hankkeen YVA- ja ympäristölupaprosessien aikataulu, karkea luonnos.

Yhteysviranomainen kehotti esittämään YVA-ohjelmassa kattavan kuvauksen menettelystä ja sen aikataulusta, mahdollisimman yksityiskohtaisesti.

Tässä yhteydessä vahvistettiin vielä, että pidetään aiemmin ennakkoneuvottelun kuluessa esille noussut erillinen palaveri koskien hanke- ja vaihtoehtomäärittelyjä. palaveri pidetään ennen YVA-ohjelman jättämistä ja siinä ovat mukana yhtiö, yhteysviranomainen ja konsultti.

7 Muut asiat

Muita asioita ei noussut käsittelyyn.

8 Neuvottelun päättäminen

Neuvottelu päätettiin ennalta ilmoitetun aikataulun puitteissa.

Memo

9 Pöytäkirja ja allekirjoitukset

Pöytäkirjan laatija: Päivi Picken, AFRY Finland Oy	Yhteysviranomainen: Tuija Hilli, Lapin ELY-keskus
Hankeyhtiön edustaja: Johanna Holm, Boliden Kevitsa Mining Oy	

Liite 1

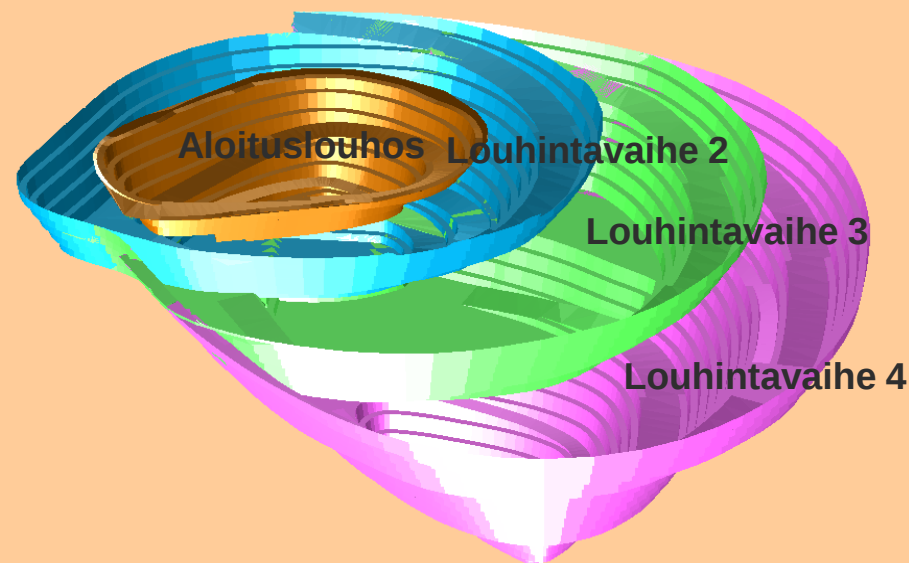
Kevitsan kaivoksen nykytilanne

Kaivoksen käynnistyminen ja louhinta-aikataulu

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033

- Geologian tutkimuskeskus (GTK) löysi Kevitsan monimetalliesiintymän v. 1987
- Kaupallinen tuotanto käynnistyi 2012
- Kevitsan kaivos siirtyi Boliden omistukseen kesäkuussa 2016
- Tuotannon suunnitellaan jatkuvan vuoteen 2033

Kaivoksen tuotanto

- Suomen suurimpia avolouhoksia
- Vuositason kokonaislouhinta 40- 45 miljoonaa tonnia
- Louhintavuosi 2022:
 - Malmi 10 Mt
 - Läjitetävä sivukivi 16 Mt
 - Kapseloitava korkearikkinen sivukivi 3 Mt
 - Tarvekivi 10 Mt
- Tuotantoa vuoteen 2034 saakka

Kevitsan kaivostoiminnan tuotteet

Päätuotteet nikkeli- ja kuparirikaste

Tuotantovuosi 2022:

Nikkelirikaste 133 000 t

Kuparirikaste 99 600 t

Rikasteet kuljetetaan rekoilla Kemin satamaan

Pääosin Bolidenin omille sulatoille Harjavaltaan ja Rönnskäriin

Kevitsan kaivoksen aluetaloudellisia vaikutuksia

Boliden Kevitsa 2021

870

Työntekijää
(570 Bolidenin, 300
aliurakoitsijan)

772 k€

Kiinteistöveroja

28 M€

Yhteisövero

38 M€

Palkkasumma
sivukuluineen

90%

Henkilöstöstä Lapin
läänistä (63 %
Sodankylästä)

90 k€

Tukea paikalliseen
harrastus- ja
kulttuuritoimintaan

17%

Naisia

6,4 M€

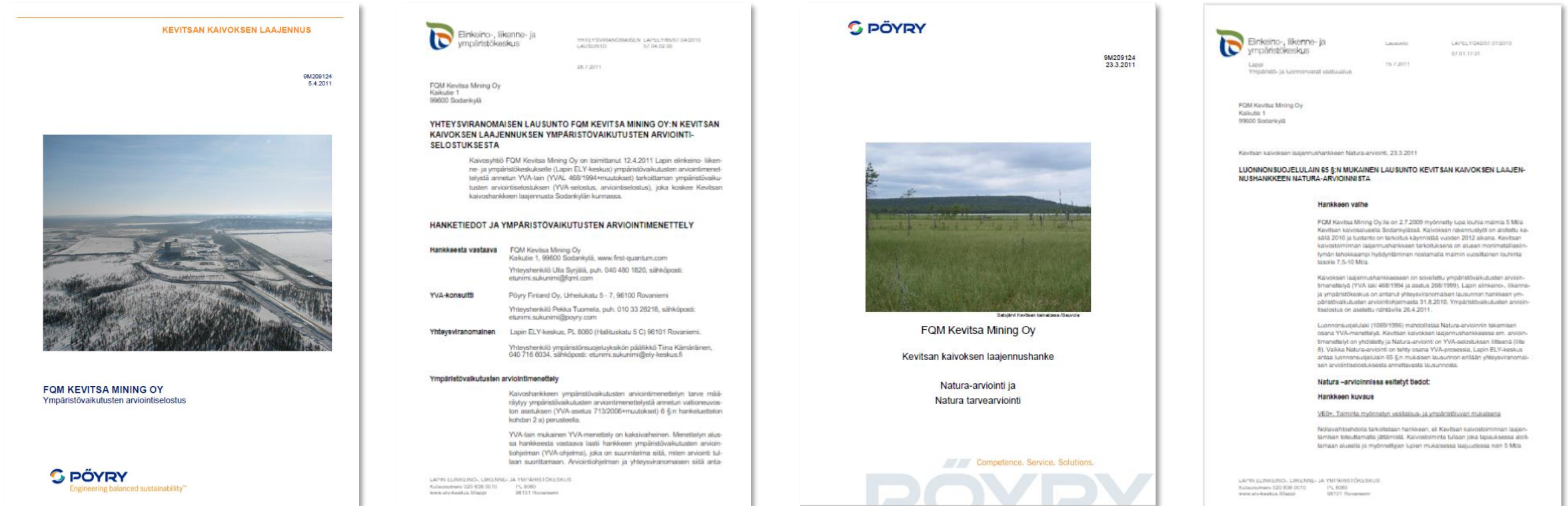
Omien työntekijöiden maksamia
tuloveroja

BOLIDEN

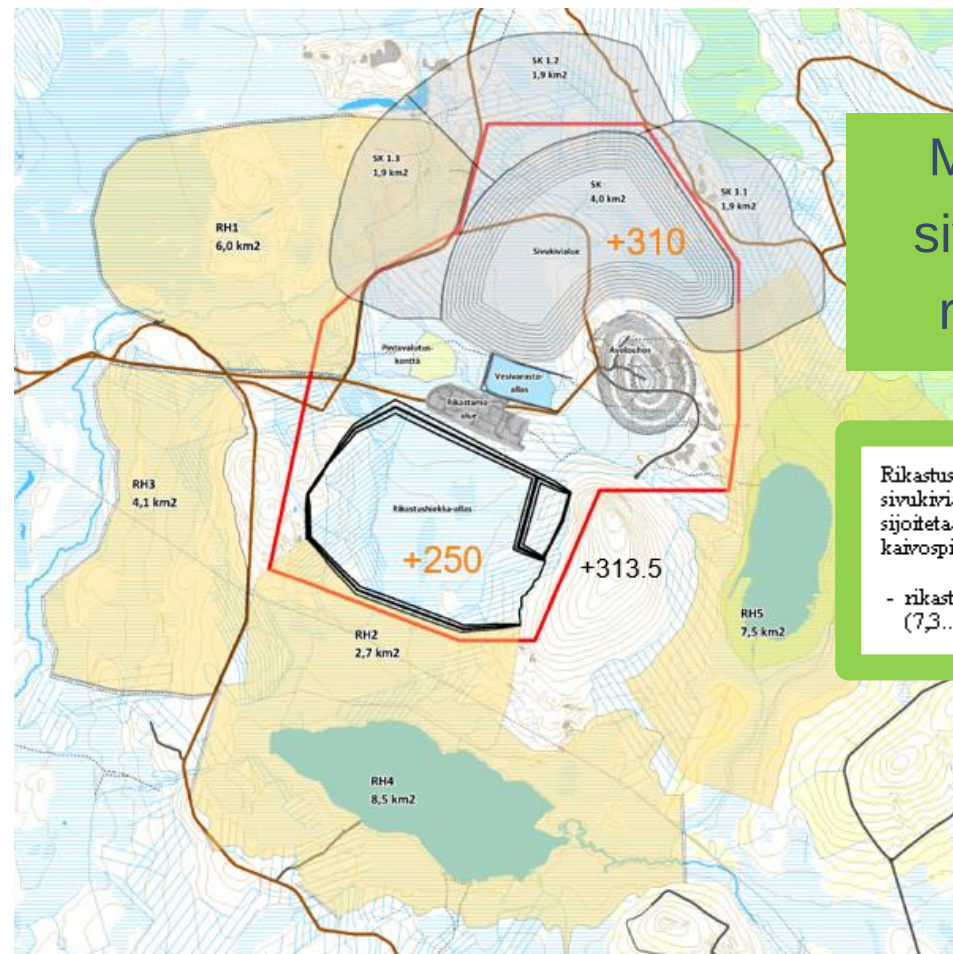
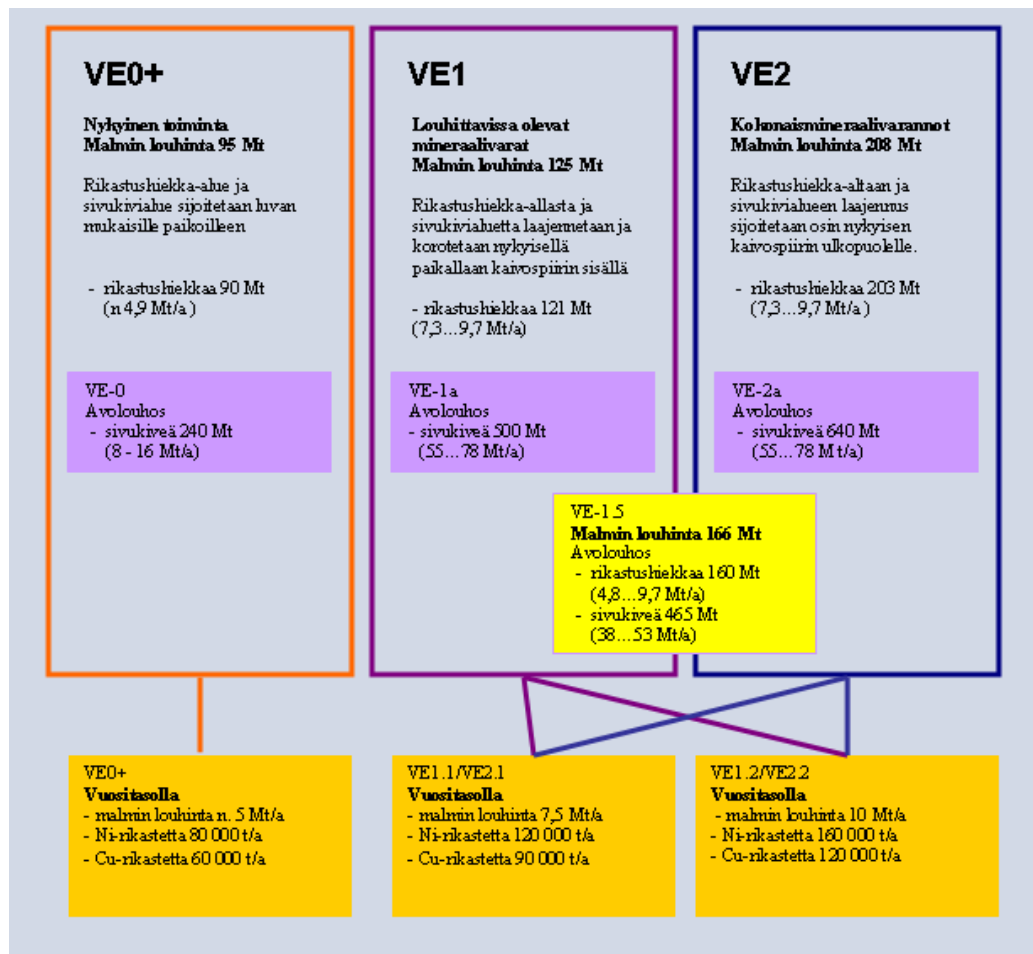
Kevitsan kaivoksen YVA-tilanne

Ympäristövaikutusten arviointi ja Natura-arviointi päättynyt vuonna 2011

Yhteysviranomainen pyysi ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta antamassaan lausunnossa kiinnittämään erityistä huomiota jatkovalmisteluihin ja selvittämään asioita tarkemmin suunnitteluvaiheessa sekä ympäristö- ja vesitalouslupavaiheessa.

Toteutettu hankevaihtoehto VE2

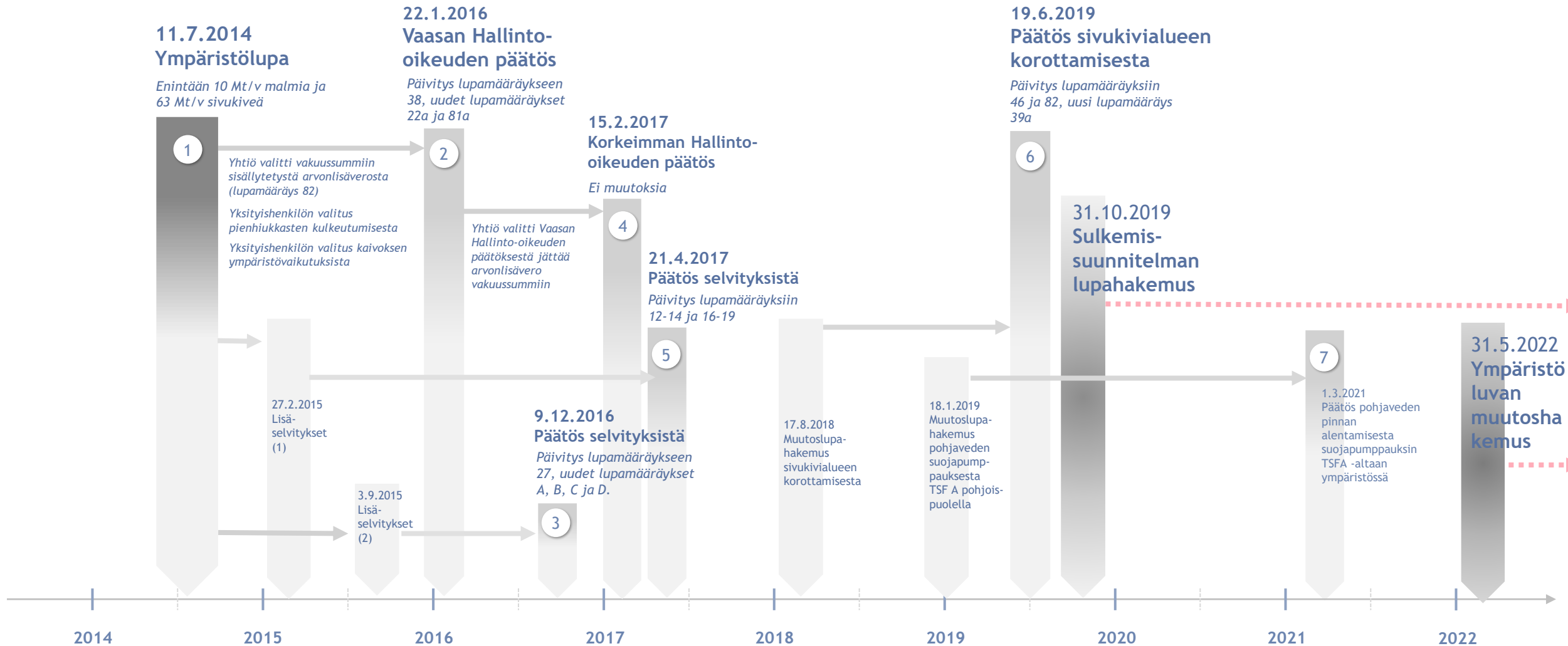

Malmi 208 Mt
sivukivi 640 Mt
rikHk 203 Mt

Rikastushiekka-alaan ja sivukivialueen laajennus sijoitetaan osin nykyisen kaivospiirin ulkopuolelle.
- rikastushiekkaa 203 Mt (7,3...9,7 Mt/a)

RH2
SK1.2

Kevitsan kaivoksen ympäristölupatilanne

- (1) = selvitykset puhtaiden vesien erottelamisesta (lupamääräys 10), räjähdysaineiden käytön optimoinnista ja vesistöön johdettavien typpipäästöjen vähentämisestä (lupamääräys 19) sekä kaivoksen vesitaseen hallinnasta, käsiteltyjen ylitevesien johtamisesta (lupamääräys 22).
- (2) = selvitys hajapölypäästöjen hallintasuunnitelmasta (lupamääräys 27) ja ilmanlaadusta (lupamääräys 29).

Assentyl: 6c0ead517654d52493c9ebde4c3f37c3d32cc69af59f74fbc00a0add48f247dd1235d38099885b6ee49d845841b6b2e4a23f5426b27d5aaf208ba6d14aec9fff9

Sivukivialueen tuotannonaikainen sulkeminen

Käynnissä useita sulkemiseen liittyviä pilotteja moreenintarpeen vähentämiseksi

Kasvittumiskokeita biotuotteilla ja erilaisilla perustamistavoilla

Korkearikkisen kapselointitavan muutos ja väliaikaisluiskat

Tuotannonaikainen sulkeminen käynnistyy 2023 kesällä

Veden laatuvaatimukset täyttyvät (Mataraoja ja Saiveljärvi)

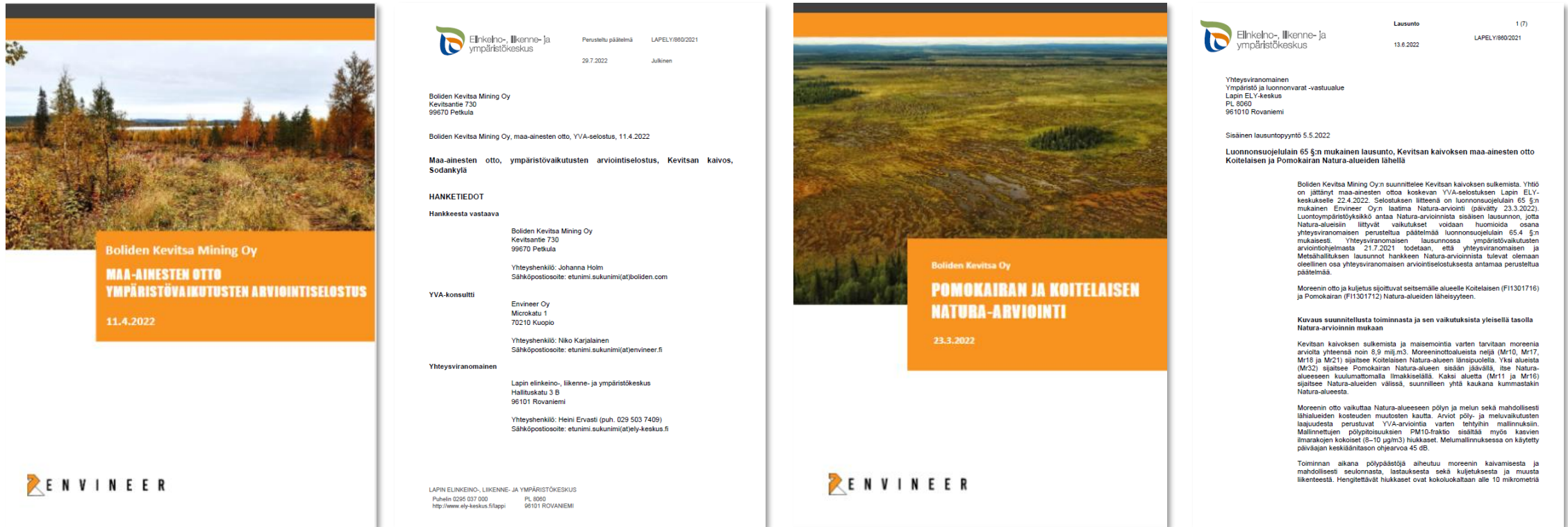
Maan muodot vakaat ja mahdollistavat maankäytön (esim. poronhoito)

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet 67 M€

Sulkemissuunnitelman ympäristölupahakemuksessa esitetty 143 M€ on jo budjetoitu yhtiön kirjoihin

Maa-ainestenoton YVA-tilanne

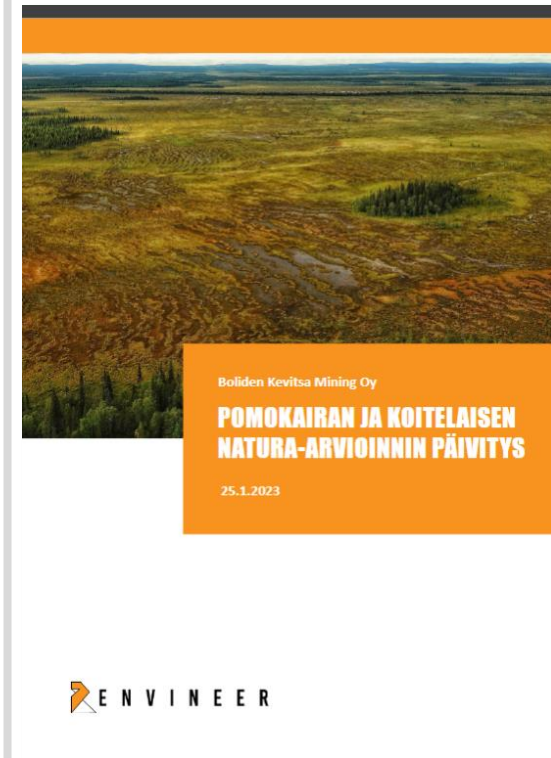
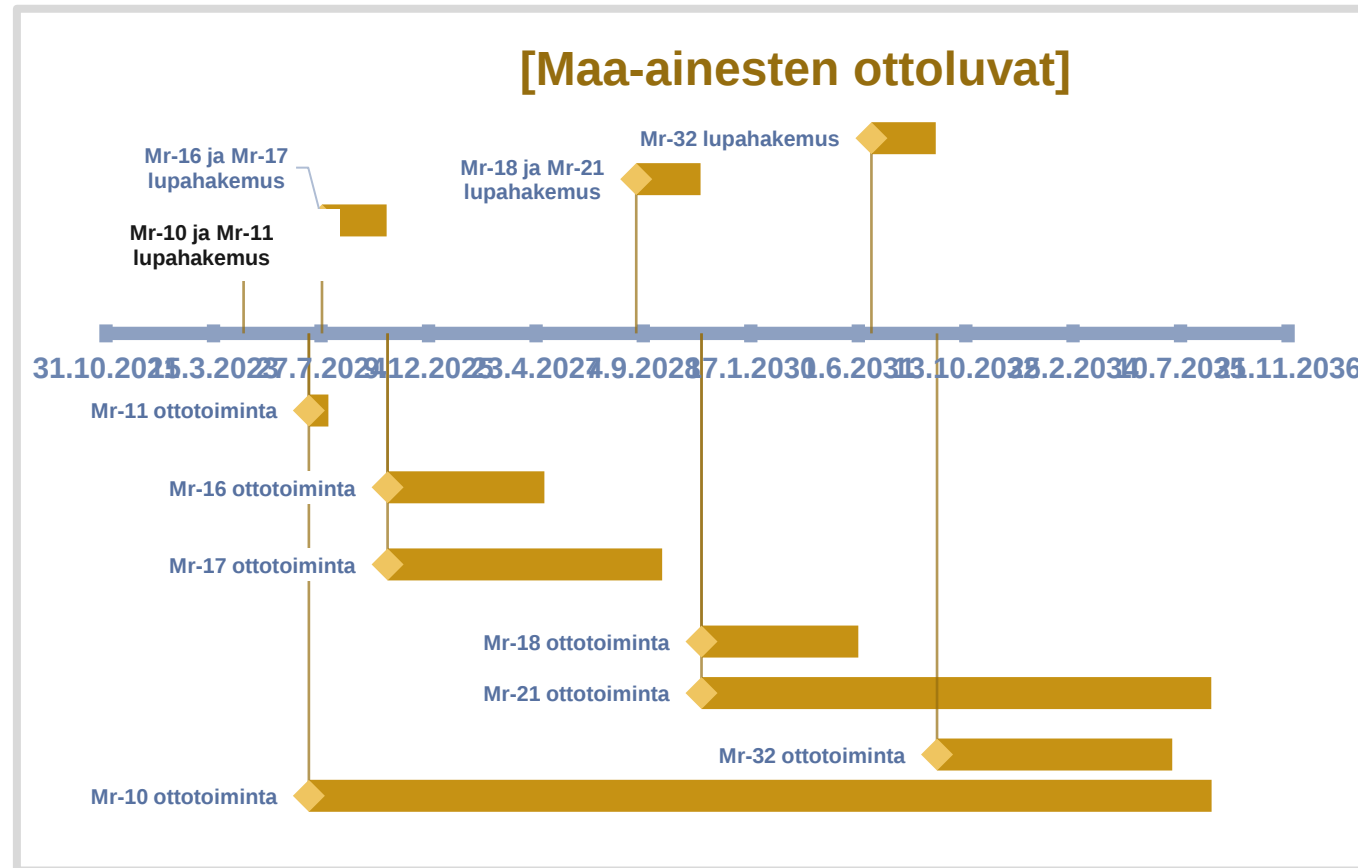
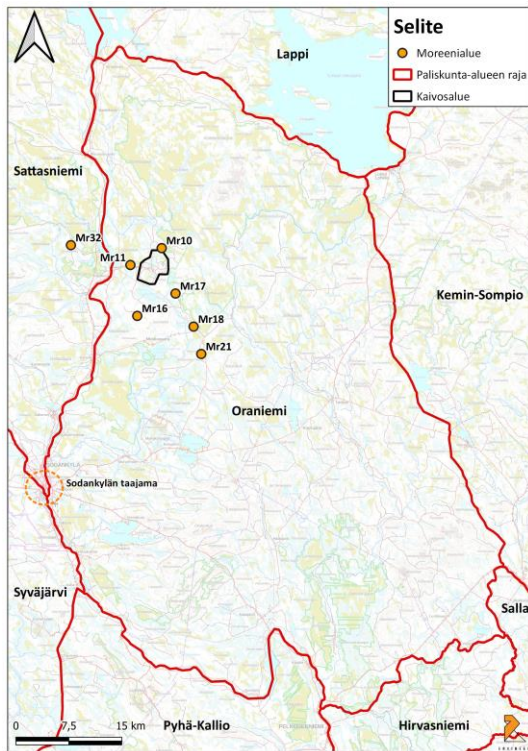
Ympäristövaikutusten arviointi ja Natura-arviointi päättynyt vuonna 2022

Yhteysviranomaisen suositteli Natura-arvioinnin täydentämistä yhtenä yhtenäisenä kokonaisuutena ja huomioimaan perustellun päätelmän ajantasaisuuden lupahakemusvaiheessa.

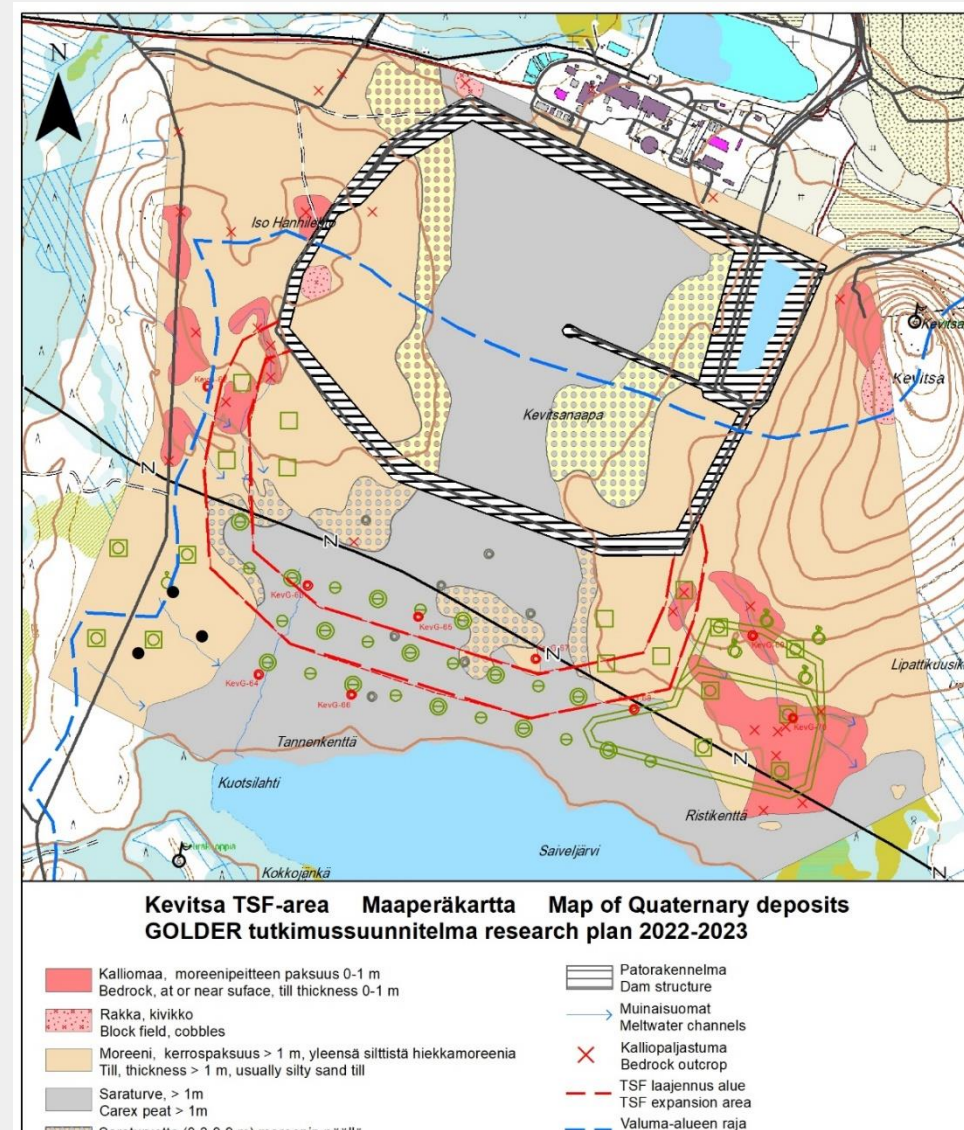
Tulossa maa-ainestenottoa sulkemiseen

Lupahakemus Sodankylän kunnalle

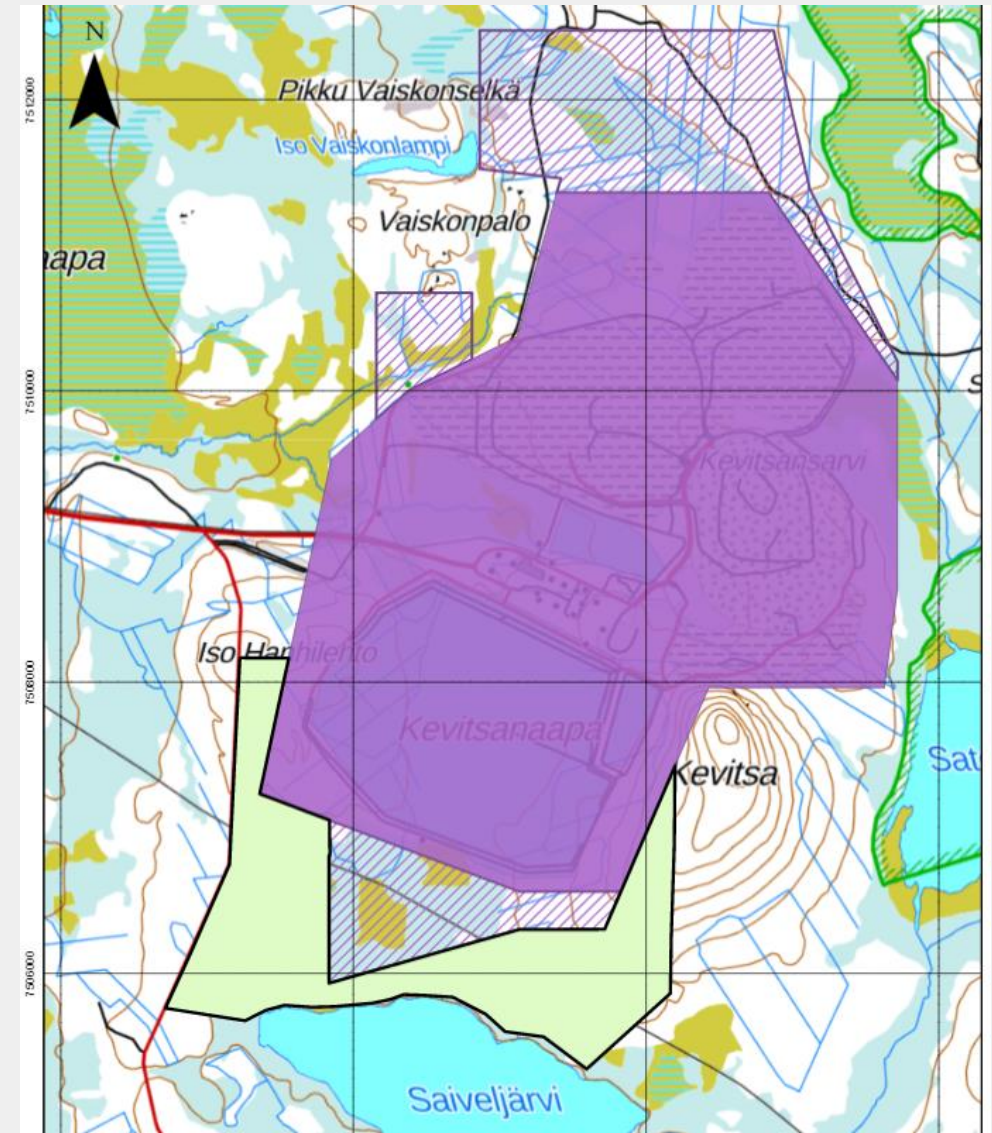
Tulossa uuden rikastushiekka-altaan rakentaminen

- Nykyisen riittävyys vuoteen 2030 saakka
- Kevitsassa kaivostoimintaa vuoteen 2034
- Käynnissä uuden rikastushiekka-altaan suunnittelu
- Ympäristölupahakemus jätetään PSAVille maaliskuussa 2024
- Rakentaminen alkaa kesällä 2025
- Käyttöönotto vuonna 2027
- Riittää myös louhintavaihe 5 ajalle 2034-2044

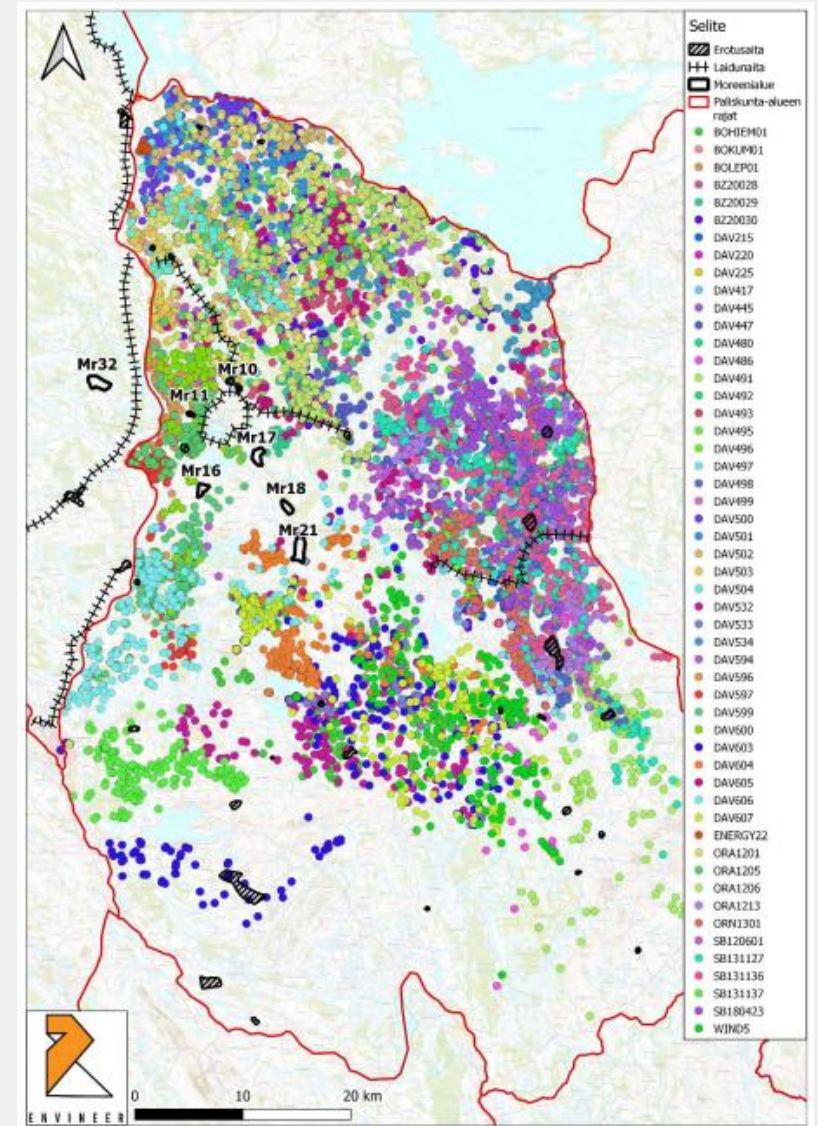
Menossa kaivospiirin laajennus

- Rikastushiekka-altaan maankäyttö arvioitua suurempi
- Kaivospiirin laajennushakemus (etelään) jätetty TUKES:lle joulukuussa 2022
- Kuuleminen 26.1.-6.3.2023
- Maanmittauslaitoksen arviointi kesällä 2023

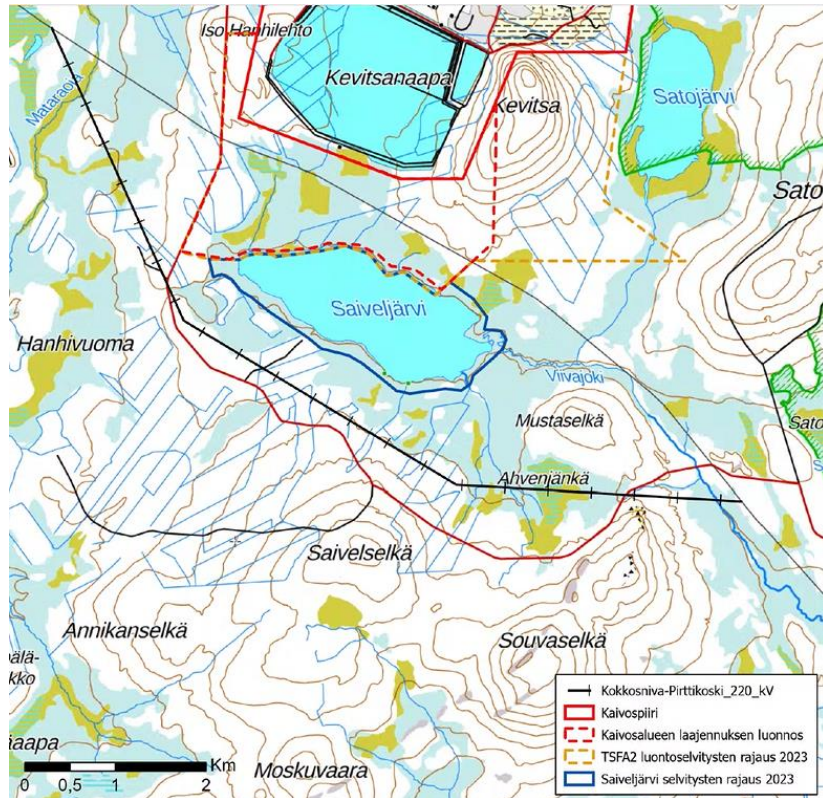

Porotalousneuvottelut ovat päättyneet yhteistyösopimukseen

- Yhteistyösopimus vuosille 2022-2044 haittojen korvaamiseksi
 - kaivostoiminnan pidentyminen
 - maa-ainestenotosta
 - uudesta rikastushiekka-altaasta
 - sivukivialueesta
- Yhteistyöelin kokoontuu vuosittain
- Oraniemen paliskunta sidosryhmäyhteistyöryhmän jäsen

Tulossa voimajohdon siirto - Finnngrid

Viranomaislausunto-
kierrokselle
toukokuussa 2023

17.5.2021

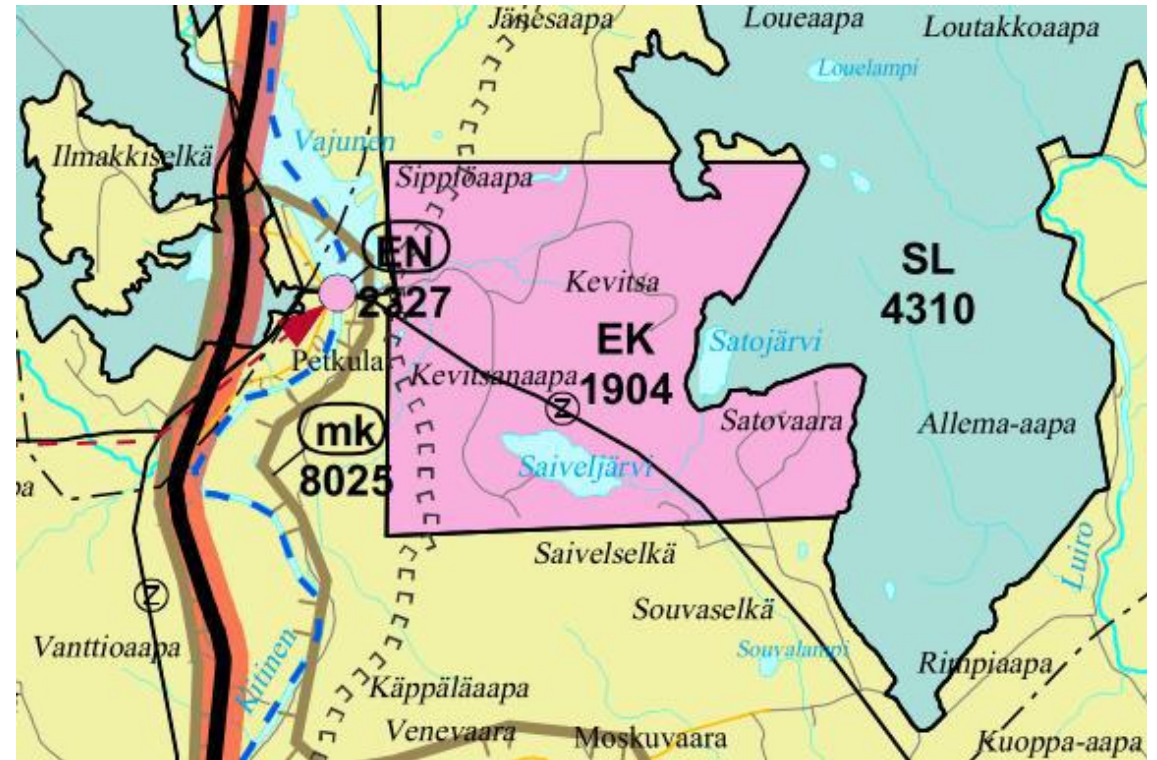
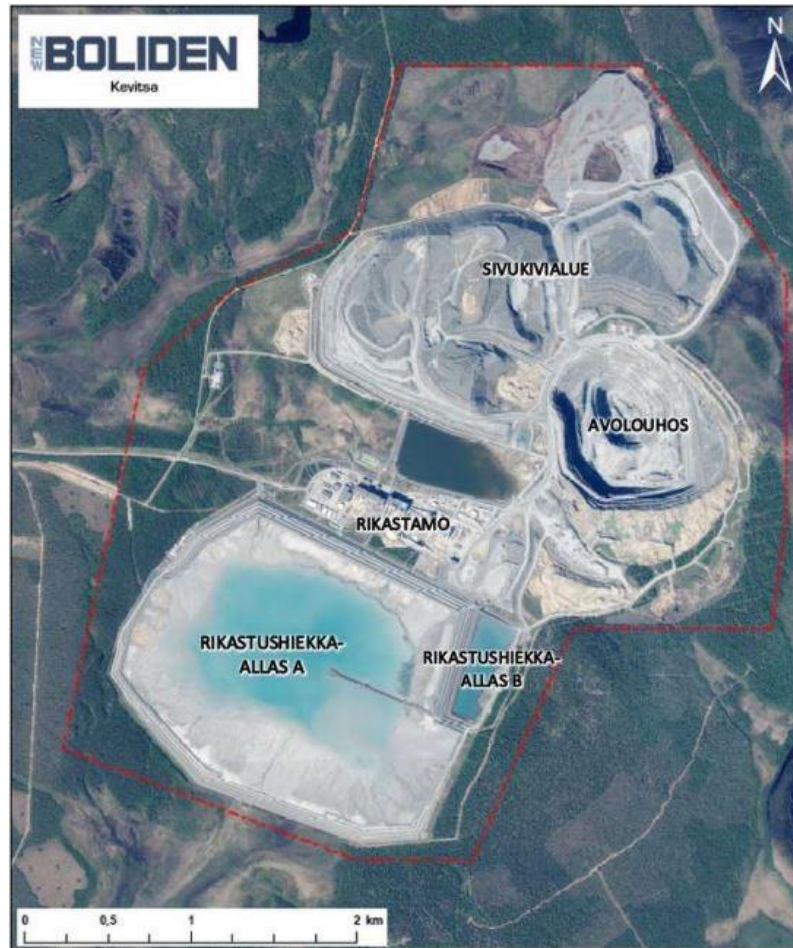
POHJOIS-LAPIN MAAKUNTAKAAVA 2040
Inari – Sodankylä – Utsjoki
Kaavaselostus

LAPIN LIITTO
ROVANIEMI 2021

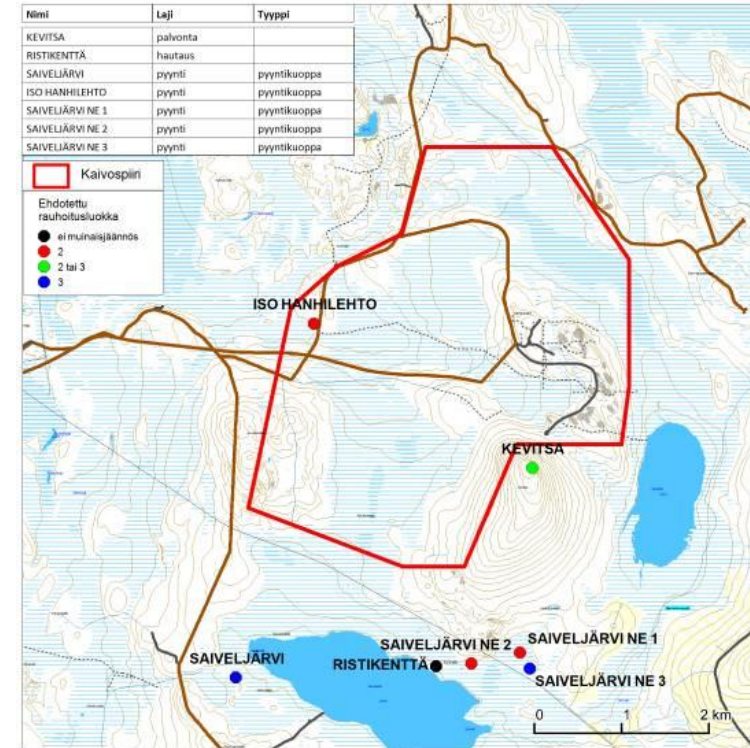
LAPLAND
Above Ordinary

Sijainti ja kaavatilanne

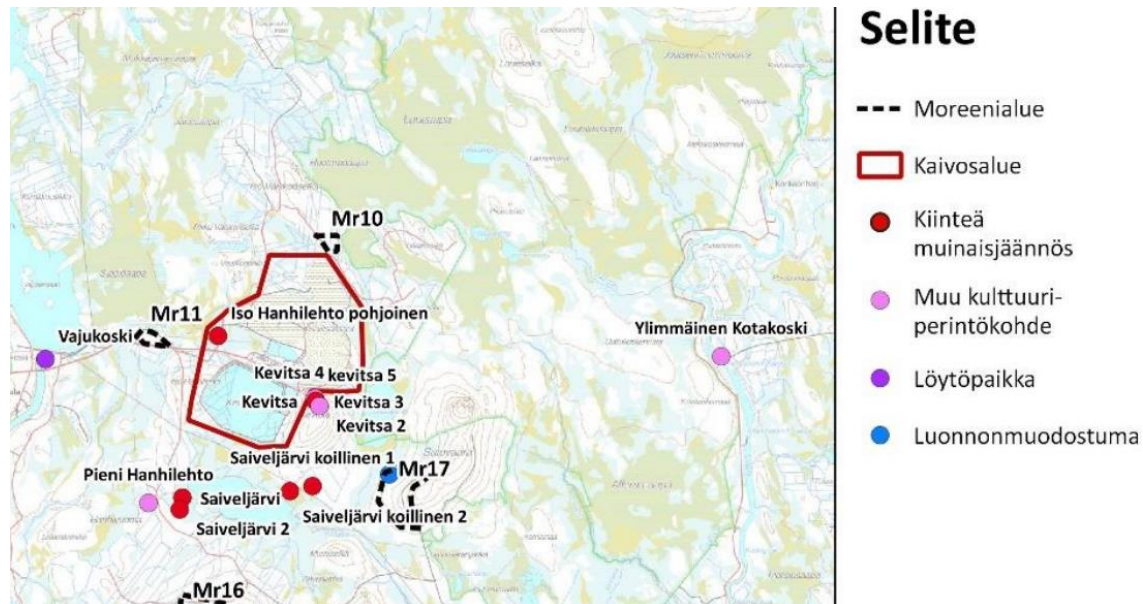

Arkeologinen inventointi 2010

- Muinaisjäännösinventoinnit syksyllä 2010
- Saiveljärven ristikenttää ei voida pitää muinaisjäännöksenä.
- Saiveljärven mahdolliset pyyntikuopat eivät ole merkittäviä; rauhoitusluokka III
- Saiveljärven koillispuolelta löydettiin kolme ennestään tuntematonta pyyntikuoppaa; ehdotetut rauhoitusluokat II-III
- Ainoa muinaisjäännösten kannalta heikentäviä vaikutuksia aiheuttava hankevaihtoehto on VE2 mukainen RH4 (Saiveljärvi)

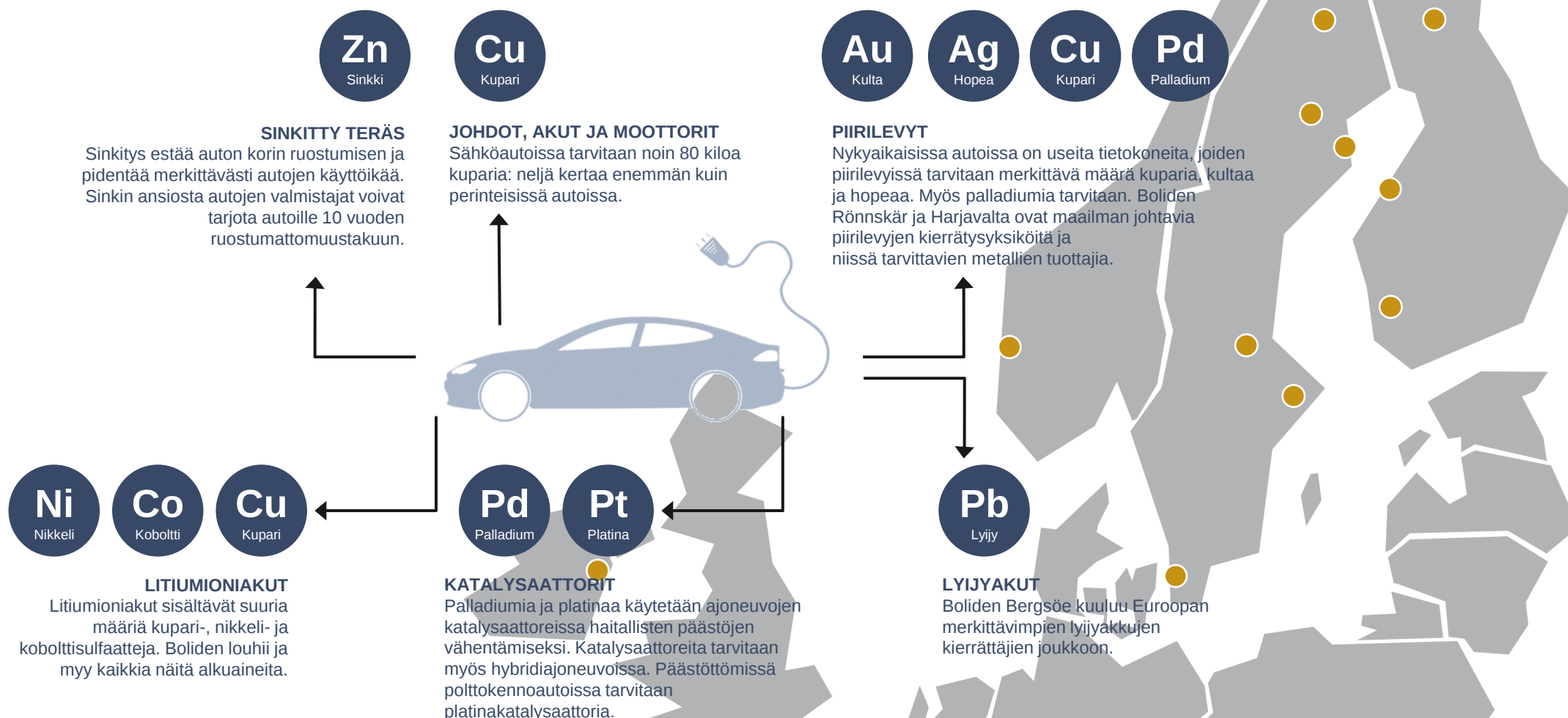

Arkeologinen inventointi 2021

- Muinaisjäännösinventointi moreenialueilta loppukesällä 2021
- Moreenialueilla ei havaittu arkeologisia muinaisjäännöksiä
- Alueella Mr17 havaittiin erikoinen kalliomuodostelma, jota ei kuitenkaan voitu todentaa muinaisjäännökseksi (luonnonmuodostuma).

Perusmetallien lisääntynyt tarve

Kaivoksen louhinta-ajan pidentäminen vuoteen 2044 saakka

- Kannattavuusraportti valmistuu 31.12.2023 mennessä hallitukselle
- Vaatii investointeja
- Kaivoksen elinikä pitenee 7-10 vuotta
- Louhitaan lisää malmia
- Louhoksen pinta-ala kasvaa
- Tuotetaan lisää sivukiveä ja rikastushiekkaa
- Sivukivialue kasvaa ja rikastushiekka-
allasta korotetaan

Liite 2

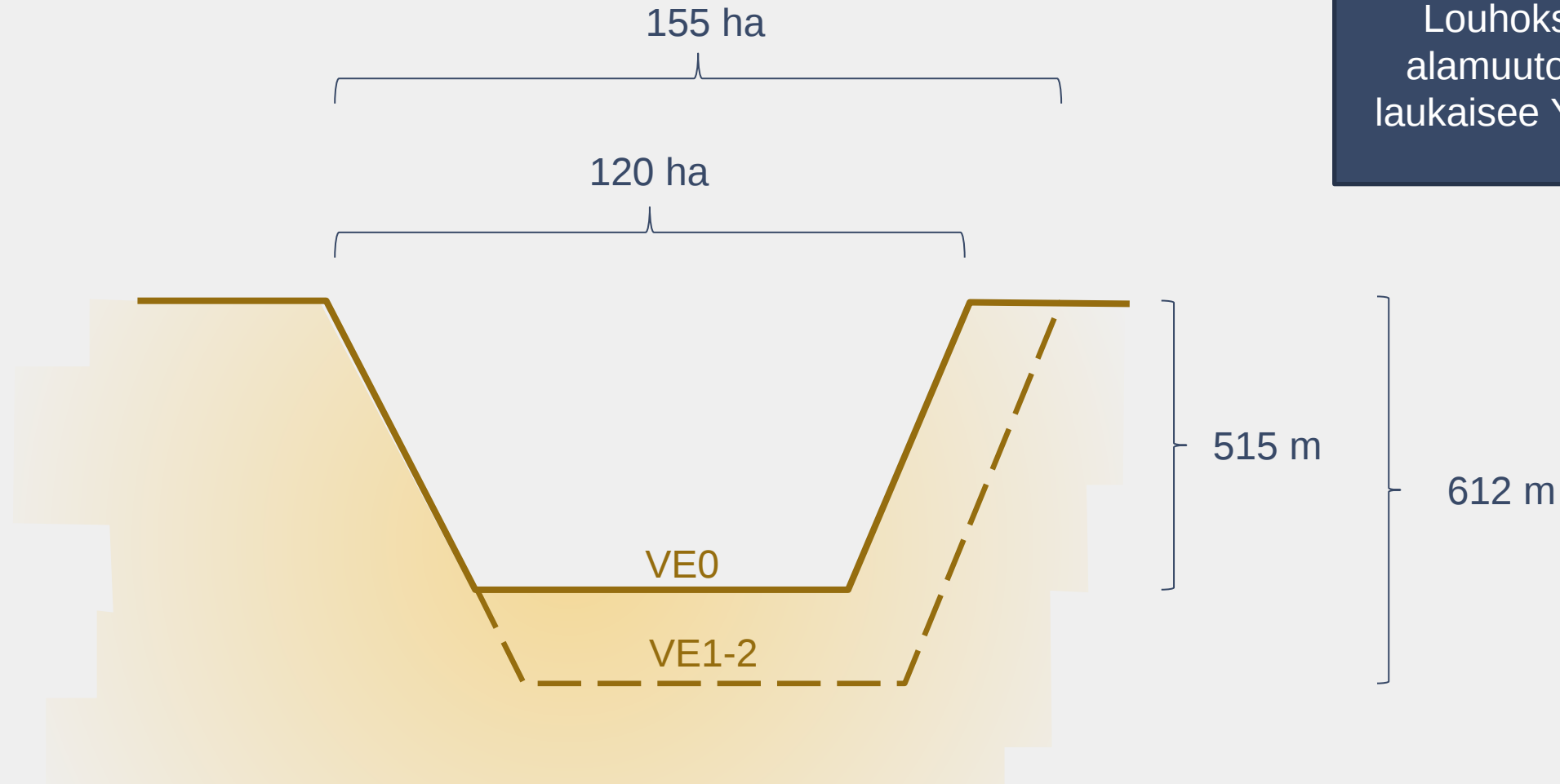
YVA-HANKKEEN KUVAUS

Tuotannon laajentaminen louhintavaiheeseen 5

- Kaivoksen toiminta-aika pitenee 2034-2044.
- Vuotuinen louhintamäärä 10 Mt pysyy samana.
- Kokonaislouhintamäärä kaivoksen koko elinkaaren aikana kasvaa verrattaen aikaisempaan YVA:an:
 - Malmin kokonaislouhinta **208 Mt (YVA 2011) → 274 Mt**
 - Sivukiven kokonaislouhinta **640 Mt (YVA 2011) → 900 Mt**
 - Läjitettävän rikastushiekan kokonaismäärä kasvaa **203 Mt (YVA 2011) → 280 Mt**

YVA-HANKKEEN KUVAUS

Avolouhos

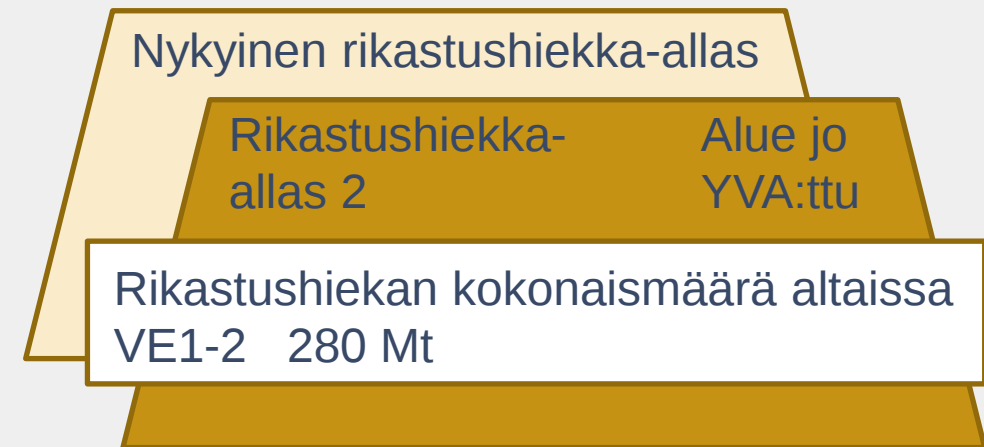
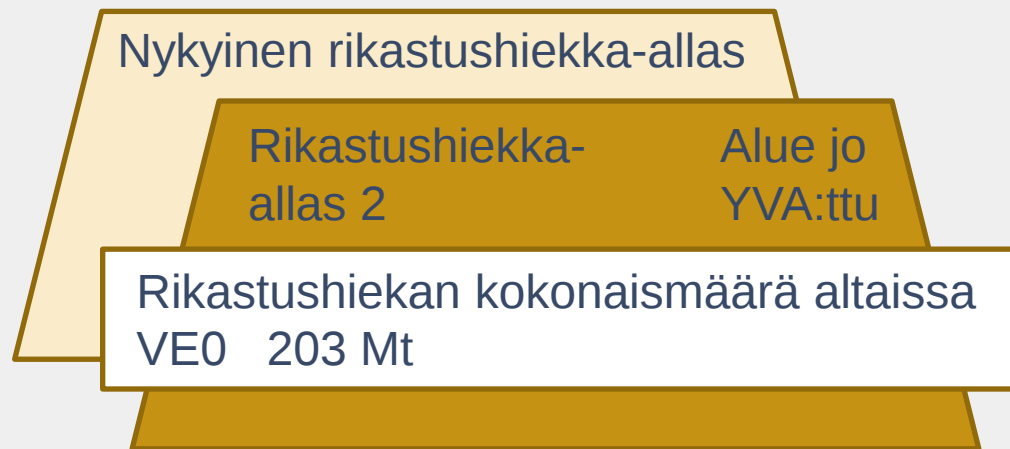

Louhoksen pinta-alamuutos > 25 ha, laukaisee YVA-tarpeen

YVA-HANKKEEN KUVAUS

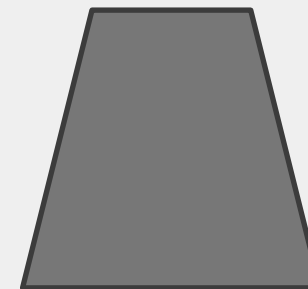
Rikastushiekka

- Läjitetävän rikastushiekan kokonaismäärä kaivoksen koko elinkaaren aikana kasvaa 203 Mt → 280 Mt
- Vuotuinen rikastushiekan läjitysmäärä pysyy samana

Vaihtoehdot, sivukivialue

- Läjitetävän sivukiven kokonaismäärä kasvaa
 - Sivukivialueen korottamista ei ole huomioitu aiemmassa v. 2011 YVA:ssa
 - 2011 YVA:ssa on huomioitu pinta-alamuutos eli sivukivialueen laajentaminen vaiheisiin 4 ja 5

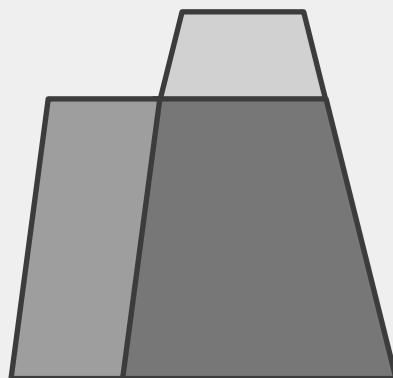
VE0

Hanke ei toteudu
eli kaivoksen toiminta-aika 2034

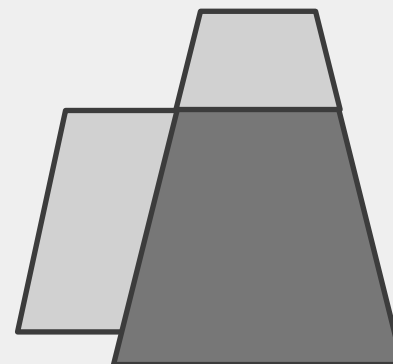
VE1

Sivukivialue 4 + Sivukivialue 5
Sivukivialueen laajennus
USW- kiven kulutus 1.5 Mt/a

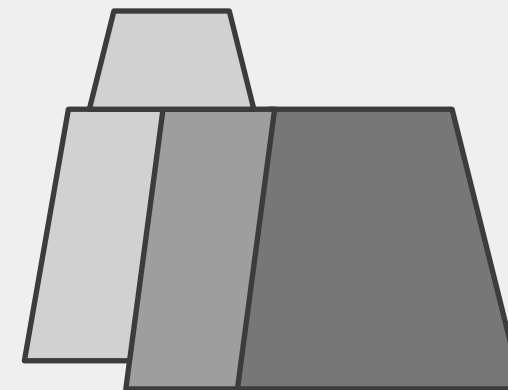
VE2.1

Nykyisen sivukivialueen
korotus 310 -> xxx
+ Sivukivialue 4

VE2.2

Nykyisen sivukivialueen
korotus 310 -> xxx +
Sivukivialue 5

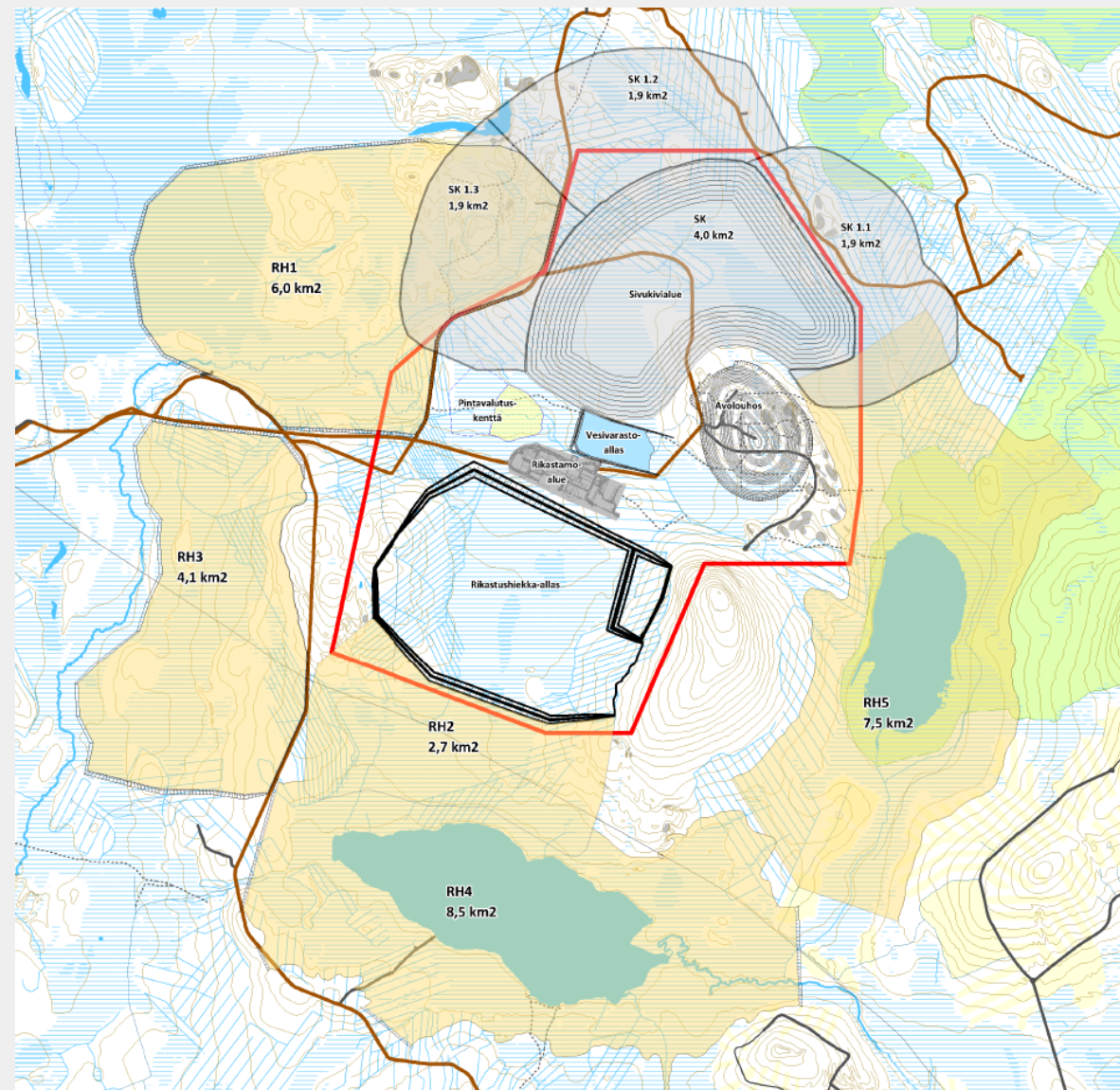

VE2.3

Sivukivialue 4 + Sivukivialue
5 + korotus 310 → xxx

Sivukivialue

- Pinta-alamuutos on YVA:ttu jo 2011
 - SK 1.2: 1,9 km²

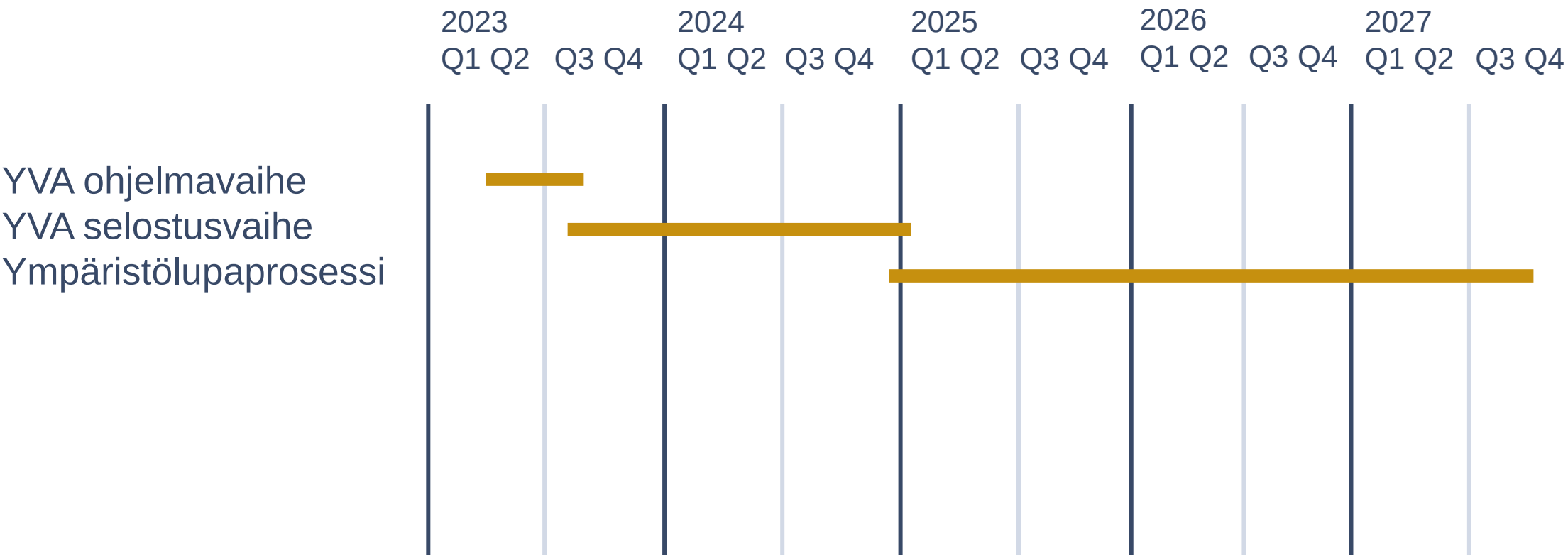
Erityisesti huomiota vaativat vaikutuskategoriat

- 1) Sivukiven läjitysmäärän ja sivukivialueen korottamisen vaikutukset Mataraojan valuma-alueeseen ja sitä kautta hiuskoukkusammalen elinympäristöön
- 2) Avolouhoksen laajentamisen vaikutukset pohjaveden virtauksiin ja pinnantasoon ja mahdolliset vaikutukset Koitelaisen Natura 2000-alueelle
- 3) Sivukiven läjitysmäärän ja sivukivialueen korottamisen aiheuttamat pölyvaikutukset *
- 4) Sivukiven läjitysmäärän ja sivukivialueen korottamisen aiheuttamat meluvaikutukset *
- 5) Hankkeen vaikutukset vesi- ja kuormataseeseen ja edelleen vesistöön
- 6) Hankkeen aiheuttamat sulkemisen jälkeiset vaikutukset kuormataseeseen ja edelleen vesistöön
- 7) Hankkeen vaikutukset poronhoitoon
- 8) Hankkeen yhteisvaikutukset Naturaan ja luontoarvioihin (hankkeen vaikutukset + nykyisen toiminnan vaikutukset ja moreenin otosta aiheutuvat vaikutukset)

Ympäristövaikutukset arvioidaan YVA:ssa myös kaikkien muiden vaikutusten osalta, mutta edellä mainitut asiat on nostettu esiin erityisinä huomioitavina vaikutuskategorioina.

Louhintavaihe 5, valmisteleva aikataulu

The following documents were signed Tuesday, April 11, 2023

Kevitsa_louhintavaihe_5_YVA_ennakkoneuvottelu_20230314__pöytäkirjavalmis20230406.pdf

(3781712 byte)

SHA-512: 839aa36f4a7e703d761bd2323d01263f5fd39
912755002676d220f9c449db67c26cb5f009cea0f11f9c
0d20849bae90240d83932e237c853256c623c82cb2c00

Signatures

4/6/2023 5:08:00 PM (CET)

Päivi Picken, AFRY Finland Oy

paivi.picken@afry.com
+358400511307
Signed with SMS

4/6/2023 5:13:24 PM (CET)

Johanna Holm, Boliden Kevitsa Mining Oy

johanna.holm@boliden.com
+358406640330
Signed with SMS

4/11/2023 9:33:52 AM (CET)

Tuija Hilli, ELY-keskus

tuija.hilli@ely-keskus.fi
+358295037031
Signed with SMS

assently

Signature is certified by Assently

Kevitsa_louhintavaihe_5_YVA_ennakkoneuvottelu_20230314__pöytäkirjavalmis20230406.pdf

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:
6c0ead517654d52493c9ebde4c3f37c3d32cc69af59f74f0a0add48f247dd1235d38099885b6ee49d845841b6b2e4a23f5426b27d5aaf208ba6d14aec9ff9

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.